

Jaarverslag 2002

Algemene Inspectiedienst

2 0 0 2

landbouw, natuur en
voedselkwaliteit

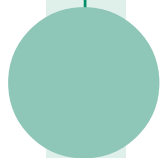
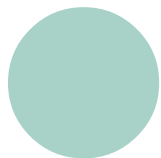
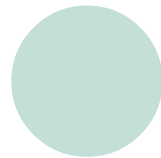
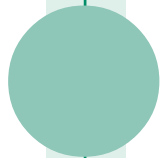
aid

Lijst van afkortingen

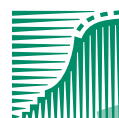
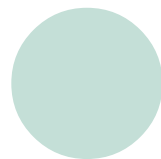
C:	aantal controles
O:	aantal overtredingen
PV:	aantal processen-verbaal
W:	aantal waarschuwingen
ARBO:	Arbeidsomstandigheden
ATS:	Akkerbouw, Tuinbouw, Sierteelt
BKD:	Bloembollen Keuringsdienst
BOA:	Bijzondere opsporingsambtenaar
BOD:	Bijzondere Opsporingsdienst
BOOM:	Besluit kwaliteit en gebruik Overige Organische Meststoffen
CBD:	Controle Bureau Dierlijke sector (hieronder vallen KCR en SKV)
CCU:	Controle Coördinatie Unit
CITES:	Convention on International Trade in Endangered Species
DO:	Dienstonderdeel Opsporing
EOGFL:	Europees Oriëntatie- en Garantiefonds voor de Landbouw
GBCS:	Geïntegreerde Beheers- en Controlesysteem
GD:	Gezondheidsdienst voor Dieren
GVO:	Gerechtelijk Vooronderzoek
GWWD:	Gezondheids- en Welzijns Wet voor Dieren
I&R:	Identificatie en registratie
JZ:	Directie Juridische Zaken (LNV)
FEZ:	Directie Financieel-Economische Zaken (LNV)
KCB:	Kwaliteits Controle Bloembollen
KLPD:	Korps Landelijke Politie Diensten
LASER:	Landelijke Service bij Regelingen (LNV)
LID:	Landelijke Inspectiedienst Dierenbescherming
LNV	(ministerie van) Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
MAO:	Mestafzetovereenkomst
Minas:	Mineralen-aangiftesysteem
MPA:	Medroxyprogesteron-acetaat
NAK:	Stichting Nederlandse Algemene Keuringsdienst voor zaaizaad en pootgoed van landbouwgewassen
NDR:	Stichting Nederlandse Draf- en Rensport
OM:	Openbaar Ministerie
PD:	Plantenziektenkundige Dienst (LNV)
PVVE:	Productschap voor Vee, Vlees en Eieren
RVV:	Rijksdienst voor de keuring van Vee en Vlees (LNV)
SCF:	Stichting Controle Fabrieksaardappelen
TAB:	Technisch Administratieve Bedrijfsadministratie
VCC:	Vessel Coördination Center
VIDOC:	Vlsserij Documenten Controle
VMS:	Vessel Monitoring System
VROM:	(ministerie van) Volkhuysvesting Ruimtelijke Ordening en Milieu
VVA:	Directie Voedings- en veterinaire aangelegenheden (LNV)
WUD:	Wet Uitvoering Diergeneesmiddelen

Jaarverslag 2002

Algemene Inspectiedienst

2 0 • 0 2

landbouw, natuur en
voedselkwaliteit

aid

Inhoudsopgave

Missie	5
Directieverslag	7
Beleidsthema's	
Resultaten per beleidsthema	12
Diergeneesmiddelen en diervoeders	13
Meststoffen	14
Natuurbescherming	17
Paardensport	18
Planten	19
Technisch administratieve bedrijfscontrole	21
Veehouderij	22
Veehouderij steunregelingen (GBCS)	25
Visserij	27
Vlees en destructie	29
Bijzondere organisatieonderdelen	
Dienstonderdeel Opsporing	32
Controle coördinatie unit	34
Bedrijfsvoering, communicatie en advisering	37
Arbo-jaarverslag	47
Bijlagen	
Controles vs overtredingen	50
Organisatieschema AID	51
Colofon	53

De Algemene Inspectiedienst is een professionele en integere handhavingsdienst, behorend tot het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). De Algemene Inspectiedienst (AID) wordt aangestuurd door de bestuursraad van LNV. De opsporingsprioriteiten van de AID worden mede bepaald door het Openbaar Ministerie.

De AID heeft grote deskundigheid in handhaving door middel van controle, opsporing, verificatie en handhavingscommunicatie. Deze activiteiten vormen een bijdrage aan het stimuleren of ontmoedigen van bepaald gedrag van factoren uit het werkgebied van LNV en dragen daardoor bij aan de effecten die daarmee worden beoogd zoals welvaart, gezondheid van mens en dier en biodiversiteit.

De AID onderscheidt zich door kennis van het LNV-beleid en kennis van de doelgroepen waar de handhaving zich op richt. De AID kent de uitwerking van de regelgeving op die doelgroepen, heeft inzicht in de handhavingseffecten en benut die kennis in de advisering van de LNV-beleidsverantwoordelijkheden. De AID adviseert in een vroeg stadium van het beleidsproces over de handhavingsvraagstukken, inclusief de rol die andere handhavingspartners daarbij kunnen spelen. De AID zoekt actief de samenwerking met andere handhavingspartners en investeert daarbij in kennisoverdracht.

De AID werkt permanent aan het op peil houden van de benodigde deskundigheid en het ontwikkelen van nieuwe handhavingsmethoden.

Jaarverslag 2002
Algemene Inspectiedienst

directieverlag

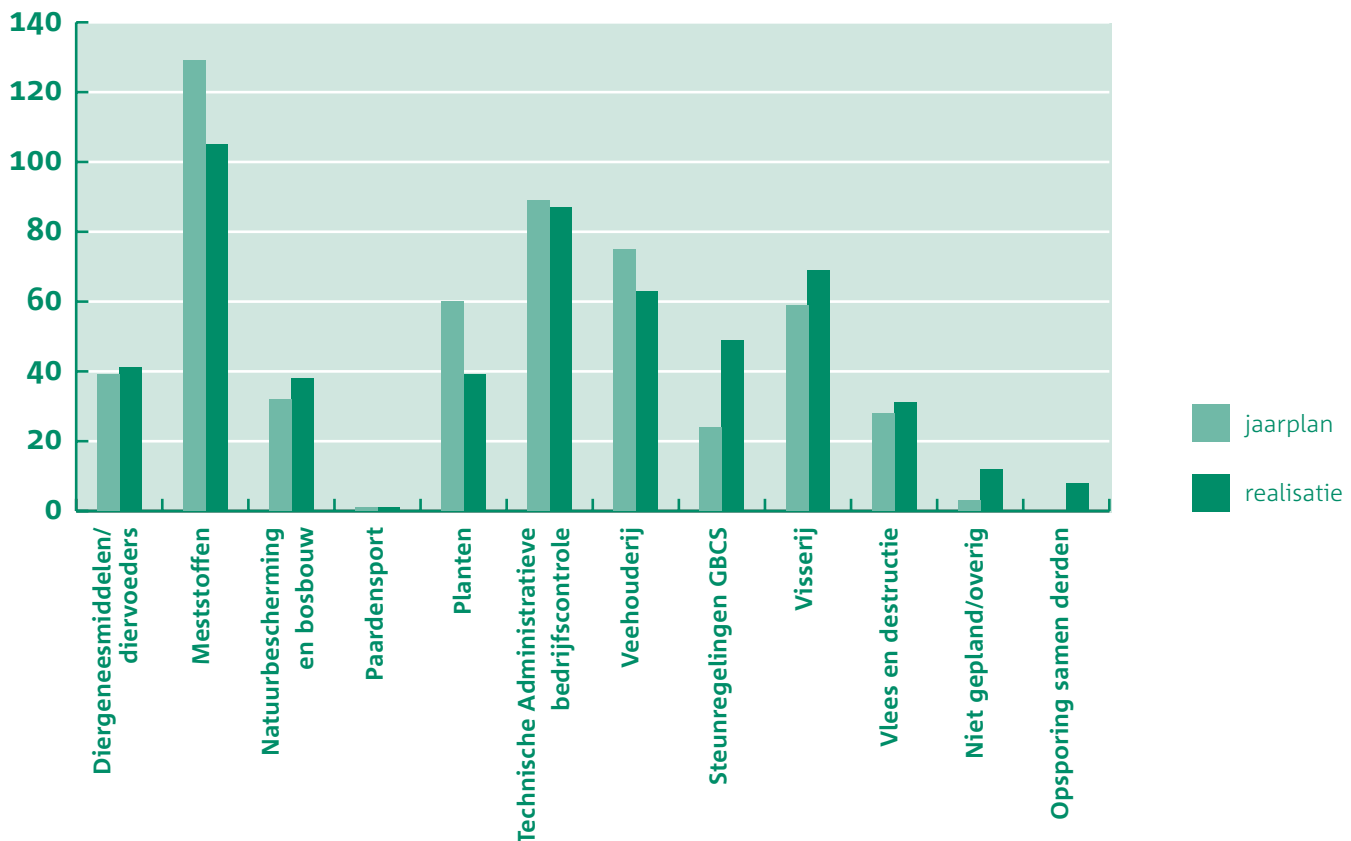
2002 was een relatief rustig jaar voor de Algemene Inspectiedienst (AID). Zeker vergeleken met 2001 waarin de besmettelijke dierziekte Mond- en klauwzeer heel Nederland en de AID vele maanden in zijn greep hield. Wel werd de voederindustrie in de zomermaanden van 2002 opgeschrikt door een verontreiniging van het veevoer met de stof MPA. Snel en adequaat werd een projectorganisatie ingesteld die de activiteiten van de AID bij deze affaire coördineerde.

De relatieve rust werd gebruikt om de organisatie van de Algemene Inspectiedienst verder vorm te geven. In navolging van het kabinetsbesluit om opsporing en inspectie beter te scheiden, werd dit jaar het Dienstonderdeel Opsporing opgericht. De reorganisatie die leidde tot de instelling van dit dienstonderdeel, verliep zonder noemenswaardige problemen. Vanaf medio september was het Dienstonderdeel Opsporing een feit.

Een andere ontwikkeling is de omschakeling van kasstelsel naar agentenschap (batenlastendienst) in 2005. Deze moet leiden tot een verdere versterking van het bedrijfsmatig en resultaatgericht werken van onze organisatie. In 2002 werden hiervoor belangrijke stappen genomen zoals het vaststellen van het aansturingsprotocol. Hierin zijn de verantwoordelijkheden van opdrachtgever en eigenaar versus de Algemene Inspectiedienst vastgelegd.

In het najaar werd het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit – dus ook de Algemene Inspectiedienst – geconfronteerd met zeer forse bezuinigingen uit het Strategisch Akkoord. Door het direct afkondigen van een verplichtingenstop, het doorvoeren van bezuinigingsmaatregelen en het verschuiven van financiële verplichtingen, kon deze taakstelling worden gerealiseerd. Het Strategisch Akkoord en de daarop door het ministerie vervaardigde Houtskoolschets, vragen ook van de Algemene Inspectiedienst een andere inzet van mensen en middelen. Een stuurgroep AID 2002-2006 kreeg de opdracht om scenario's te ontwikkelen waarmee invulling kan worden gegeven aan de ombuigingstaakstelling van het ministerie. Gelijktijdig werd gestart met het opstellen van een strategische ondernemingsvisie van de AID. Naar verwachting zal deze medio 2003 gereed zijn.

Inzet in fte's in 2002

Planning en realisatie

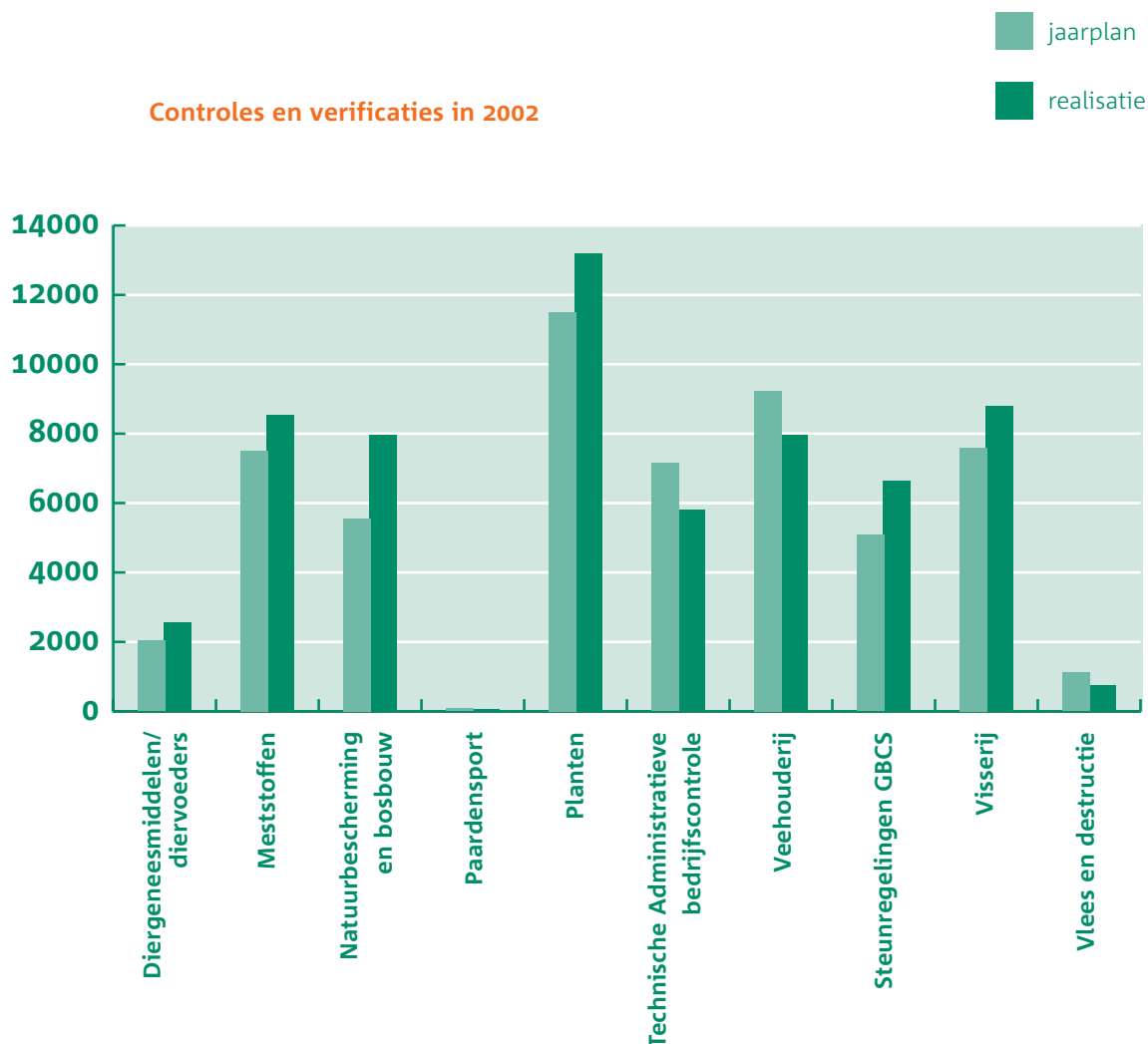
Ook in 2002 vonden er gedurende het jaar wijzigingen plaats in het jaarplan. De belangrijkste oorzaken waren de MPA-affaire en extra inzet voor de verificatie van de GBCS-regelingen. In totaal werden 62250 controles uitgevoerd, bijna 10 % meer dan gepland. Dit had enerzijds te maken met de genoemde extra inzet en anderzijds met het steeds meer gecombineerd uitvoeren van controles, de zogenoemde slimme controles. De specifieke verantwoording van de werkzaamheden is terug te vinden bij de vakgebieden. In totaal werden 543 fte's ingezet, wat 686.000 uren betekent.

Crisisbeheersing

De Algemene Inspectiedienst beschikt over een goed geëquipeerde crisisstaf en crisisorganisatie, die continue bijgesteld en onderhouden wordt. Zo leidden de ervaringen van de MKZ-crisis in 2001 tot een aanpassing van het Draaiboek crisisbeheersing AID. Dit draaiboek werd in juni 2002 goedgekeurd door de bestuursraad van het ministerie van LNV. Per inspectie werden op basis van dit draaiboek inspectiedraaiboeken opgesteld waarin voor de afzonderlijke kantoren de facilitaire en materiële voorzieningen zijn ingevuld. Regelmatig wordt gecontroleerd of deze voorzieningen op peil zijn.

In 2002 vonden er voor het eerst trainingen plaats over crisisbeheersing. Verder werden de handboeken en draaiboeken toegankelijk gemaakt via het intranet. Deze crisispagina's zijn bij calamiteiten en crisis te gebruiken voor het distribueren van instructies, wetgeving en mededelingen.

Controles en verificaties in 2002

Directieraad

De directieraad bestond in 2002 uit:

ir. P.A.M. Kleemans:	directeur AID, voorzitter directieraad tot 1 oktober 2002
drs. P. Visser:	directeur AID, voorzitter directieraad vanaf 1 november 2002, portefeuillehouder Crisis, Personeel en organisatie, Communicatie en Financiën
dr.ir. R.D. Woittiez:	plv. directeur, hoofd Dienstonderdeel Opsporing, portefeuillehouder Planten, Opsporing
drs. M.W.M. Olde Monnikhof:	hoofdinspecteur inspectie Zuid, portefeuillehouder TAB, Natuur, Algemene Zaken
mevrouw mr. C. Hummelen:	hoofdinspecteur inspectie West, portefeuillehouder Diervoeders en diergeneesmiddelen, Vlees en destructie, Visserij, Veehouderij
H.A. Kamphuis MBA:	hoofdinspecteur inspectie Noord en Oost, portefeuillehouder Meststoffen, Automatisering

Op 1 oktober 2002 verliet ir. P.A.M. Kleemans de Algemene Inspectiedienst. Hij werd op 1 november 2002 opgevolgd door drs P. Visser.

MPA-affaire

In juni 2002 constateerde de AID op een varkenshouderij in het zuiden van het land dat het varkensvoer was verontreinigd met de stof medroxyprogesteron-acetaat (MPA). Deze stof veroorzaakt onvruchtbaarheid bij zeugen. Hoewel deze zaak geen officiële crisis was, stelde de directeur van de AID een projectorganisatie in die gebaseerd was op de crisismanagementstructuur van het Draaiboek crisisbeheersing AID. Om de opgelegde maatregelen te handhaven, stelde de AID in elke inspectie patrouilles in. Eind september 2002 werden de werkzaamheden binnen het MPA-project beëindigd maar de afsluiting van het gehele project liep nog tot begin 2003. De aanbevelingen uit een interne evaluatie van het MPA-project, dienden weer als verbetering van de AID-crisisorganisatie.

Jaarverslag 2002

Algemene Inspectiedienst

beleidsthema's

Resultaten per beleidsthema

In overleg met de beleidsdirecties van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit worden jaarlijks de prioriteiten in de handhaving vastgesteld in het jaarplan AID. Per beleidsthema worden de belangrijkste ontwikkelingen en activiteiten weergegeven die in 2002 hebben plaatsgevonden.

De Algemene Inspectiedienst kent vijf producten: controles, verificaties, opsporing, beleidsadvisering en handhavingscommunicatie. Per vakgebied staat in een tabel vermeld wat de planning en realisatie was van deze onderscheiden producten in 2002.

De cijfers die genoemd staan bij opsporing gaan over de (middel)zware opsporingsactiviteiten. De inspanning en resultaten van de zogenoemde lichte opsporing zijn opgenomen bij de controles.

De realisatie van de verschillende projecten handhavingscommunicatie is in 2002 niet apart geregistreerd maar opgenomen bij controles.

Diergeneesmiddelen en diervoeders

Handhavingsbeleid en ontwikkelingen

De werkzaamheden op het gebied van diergeneesmiddelen en diervoeders werden in 2002 overschaduwd door de MPA-affaire. De onderzoeken strekten zich uit tot zelfmengende brijboeren, varkens- en rundveebedrijven, melassehandelaren, vinasse- en andere voeder-middelenproducenten, mengvoederbedrijven en veehouders die ruwvoer hadden ingekuuld. Door versleping werd een in eerste aanleg klein probleem een affaire met flinke gevolgen. In het laatste kwartaal van 2002 werden bij de varkensbedrijven die onder toezicht waren geplaatst, alle varkens afgevoerd.

Een belangrijke ontwikkeling in 2002 was de discussie over de concentraties groeihormonen (voornamelijk Beta-boldenon) die aangeven dat het hormoon is toegediend in vergelijking met concentraties die van endogene oorsprong kunnen zijn. Deze discussie zet zich in 2003 op Europees niveau voort.

De Algemene Inspectiedienst nam ook dit jaar deel aan 'Bull', het jaarlijkse internationale overleg over groeihormonen, dat in 2002 in Spanje plaatsvond. De aanwezige lidstaten concludeerden dat intensievere samenwerking tussen de lidstaten nodig is om internationale criminele organisaties op dit gebied op te rollen. Verder werd benadrukt dat men bedacht moet zijn op het gebruik van steeds nieuwe substanties.

Handhavingsinzet

Er werden bij diergeneesmiddelen en diervoeders meer controles uitgevoerd dan gepland. Zo vonden relatief meer controles plaats naar de illegale toediening van diergeneesmiddelen. Het ging hierbij vooral om controles van middelen die door de veehouders toegediend worden terwijl dit alleen door een dierenarts mag gebeuren. Ook werden – voornamelijk door de MPA-affaire – meer controles uitgevoerd op de onderdelen groeibevorderaars, vetten in diervoeders, verboden additieven overig en geïmporteerde grondstoffen in diervoeders.

Planning en resultaat

	Planning	Realisatie	Realisatie	Over-
			in uren	tredingen
Controles				
Diergeneesmiddelen	1.290	1.500	13.970	90
Controles diervoeders	750	1.050	21.670	60
Opsporing			15.380	
Analyse			300	
Beleidsadvisering			630	
Totaal	2.040	2.550	51.950	150

Opvallend is dat veel meer uren dan gepland, werden gependeed aan de controle van zelfmengende bedrijven. Het ging hier om de tracering van eiwit in voeders, hetgeen erg veel tijd in beslag nam.

In overleg met de beleidsdirectie werd besloten om geen prioriteit te geven aan de controle op de uitoefening van de diergeneeskunst. Een project handhavingscommunicatie groeibevorderaars is niet van start gegaan.

Opsporing

Eind 2002 werden een aantal (lichte)-opsporingsonderzoeken afgewerkt. Zo werd bij een illegale slachting een flesje chlooramfenicol aangetroffen wat een proces-verbaal opleverde. Verder werden verschillende kalveren door de Stichting Kwaliteitsgarantie Vleeskalversector positief bevonden op hormoon 17 Beta-boldenon, waarvoor de betrokken bedrijven onder toezicht werden geplaatst.

Een ander opsporingsonderzoek richtte zich op een partij van 287 ton Lucerne, bestemd voor Japan, die dioxine bleek te bevatten. Het onderzoek loopt nog door.

Een handelsbedrijf in vetten bleek na 1 november 2002 nog frituurvet te hebben afgeleverd onder een andere benaming, terwijl frituurvet na deze datum niet meer aan de mengvoederindustrie mocht worden geleverd. Het strafrechtelijk onderzoek loopt door tot in 2003.

Verschillende opsporingsonderzoeken naar dierenartsen hadden als resultaat dat deze dierenartsen vaak behoorlijke boetes kregen voor hun overtredingen.

Meststoffen

Meststoffen

Handhavingsbeleid en ontwikkelingen

De activiteiten van de Algemene Inspectiedienst op het gebied van meststoffen richten zich in 2002 op het mineralenaangiftesysteem, de volumebeperkende maatregelen in de vorm van dierrechten en mestafzetovereenkomsten, de gebruiksregels voor dierlijke mest en op de kwaliteitsvoorschriften.

Begin 2002 werkte de AID mee aan de evaluatie 2002 van de Meststoffenwet. Daaruit bleek dat het merendeel van de geconstateerde afwijkingen van het mineralenaangiftesysteem (bijna 70%) te maken heeft met de aan- en afvoer van dieren en dierlijke producten, de aan- en afvoer van diervoeders én het aantal aanwezige dieren op de bedrijven.

Ook werd in 2002 de zogenoemde Aanmeldings-, Transactie- en Vervolgingsrichtlijn geïmplementeerd. Deze richtlijn van het College van Procureurs geeft aanwijzingen wanneer de inspecteur van het Bureau Heffingen gemachtigd is, fraude met MINAS-aangiften zelfstandig af te doen of wanneer strafrechtelijke vervolging noodzakelijk geacht wordt. Voor de selectie van zaken is een regulier overleg tussen het Bureau Heffingen (BHF) en de Algemene Inspectiedienst ingesteld. Dit selectieoverleg wordt ook benut om andere fraudezaken over de mestregelgeving te bespreken. Ook werd samen met het Bureau Heffingen de integrale controleaanpak voor het mineralenaangiftesysteem verder uitgewerkt.

Binnen de werkzaamheden van de Commissie Sorgdrager leverde de Algemene Inspectiedienst een bijdrage aan de discussie over de vermindering van de administratieve lasten. Inmiddels is het verplichte rapport van bevindingen afgeschaft en zijn andere maatregelen getroffen om de administratieve lasten verder te verlichten.

Planning en resultaat

	Planning	Realisatie	Realisatie	Over-
			in uren	tredingen
Controles Minas	2.800	3.500	40.320	1.355
Controles Adm. verplichtingen Mestwetgeving	2.500	2.140	12.940	270
Controles Mestafzetovereenkomsten	1.500	600	6.940	125
Controles Uitrijbepalingen dierlijke en overige organische meststoffen	200	200	2.000	100
Overige controles handhavingsdoelstellingen mest	500	2.110	20.550	410
Meteoor			11.350	
Opsporing			32.100	
Analyse			5.060	
Beleidsadvisering			1.580	
Totaal	7.500	8.550	132.840	2.260

Handhavingsinzet

Mineralenaangiftesysteem (MINAS) _____

In 2002 werden ruim 3000 Minas-aangiften 1998 en 1999 gecontroleerd. De dossiers werden aangereikt door het Bureau Heffingen of door Meteoor¹ op basis van analyse en selectie. In bijna 40% van de gevallen bleken de aangiften onjuist te zijn. De Algemene Inspectiedienst rapporteerde alle controleresultaten aan de inspecteur van het Bureau Heffingen. Deze controleresultaten worden door het Bureau Heffingen betrokken bij het afhandelen van de aangiften. In voorkomende gevallen legt de inspecteur de aangifteplichtige een naheffingsaanslag op, naar aanleiding van het controle-rapport van de AID.

Er vonden veel controles plaats op administratieve verplichtingen (2140), vaak in combinatie met controles op MINAS en MAO en tijdens

¹ Meteoor staat voor Meststoffenteam voor onderzoek, ontwikkeling en realisatie. Dit projectteam onderhoudt nauwe contacten met het Bureau Heffingen en selecteert op basis van kengetallen controleadressen.

fraudeonderzoeken.

Het aantal controles bij intermediären bleef achter bij de planning. Deze controle is verre van eenvoudig. In 2002 werd in overleg met Bureau Heffingen en de Directie Landbouw een nieuwe controlemethodiek ontwikkeld, die in 2003 geïmplementeerd zal worden. De controle-druk op deze groep zal in 2003 versterkt worden.

Mestafzetovereenkomsten (MAO)

Op 1 januari 2002 trad het stelsel van mestafzetovereenkomsten in werking. De controle op MAO's heeft het uiterste gevergd van de Algemene Inspectiedienst. Bij de controle wordt intensief samengewerkt met het Bureau Heffingen en de Dienst Basisregistratie. In het voorjaar startte de Algemene Inspectiedienst een pilotproject om het proces goed te kunnen regelen en ervaring op te doen. De resultaten werden met het Bureau Heffingen en de Directie Landbouw geëvalueerd. Uiteindelijk werden bijna 600 controles op het dagplafond uitgevoerd en 125 afwijkingen aan het Bureau Heffingen gerapporteerd.

Een consequent handhavingsbeleid, waarbij het Bureau Heffingen in voorkomende gevallen een last onder dwangsom oplegde, zorgde ervoor dat de sector zich voor het overgrote deel conformeerde aan de regelgeving.

Vanwege een aantal onzekerheden in de bedrijfsvoering, die te maken hebben met de introductie van het stelsel, werd de planning niet gehaald. Hierover werd voortdurend overleg gevoerd met de Directie Landbouw en de handhavingpartners Bureau Heffingen en Dienst Basisregistraties. Bovendien moest door inzet in de MPA-crisis en bijstand aan andere vakgroepen, het jaarplan worden bijgesteld. Het aantal controles op het dagplafond werd daarbij gemaximeerd op 600. In 2003 zal de controle op het jaarplafond gestart worden.

Uitrijbepalingen

In 2003 werden ruim 200 controles uitgevoerd op de uitrijbepalingen. In bijna 50% van de gevallen werd een overtreding geconstateerd. De Algemene Inspectiedienst treedt voornamelijk op naar aanleiding van klachten, tips en verzoeken tot bijstand van de reguliere politie, hetgeen het hoge overtredingspercentage verklaard. De boete voor het illegaal uitrijden van mest ligt rond de 600 euro.

Erkenning tussenpersonen, mestbe- en verwerkers en exporteurs (TME)

Na overleg met de Directie Landbouw werd besloten in 2002 geen inzet te plegen op dit onderwerp, omdat het sanctiebeleid nog niet gereed was. In 2003 zal de Algemene Inspectiedienst een pilot TME starten.

Handhavingscommunicatieproject korte-afstand transporten

In 2002 werden selecte en a-selecte controles uitgevoerd naar transporten van dierlijke meststoffen over korte afstand. Doelstelling van het project was de pakkansbeleving te vergroten. Daartoe werden de resultaten van de controles via de vakpers naar de sector gecommuniceerd en werd bovendien een enquête gehouden onder de doelgroep. Uit het project bleek dat de overgrote meerderheid van de doelgroep de regels goed kent. Deze kennis is iets toegenomen van 82% in het voorjaar naar 90% in het najaar. Er was ook een stijging van de pakkansbeleving. Via de vakpers is 70% van de doelgroep bereikt met de communicatie. Handhavingscommunicatie blijkt naast controle en opsporing een positieve impact op het gedrag van agrariërs en loonwerkers te hebben.

Opsporing

Veel tijd en energie werd bij de opsporing gestoken in zogenoemde mestconstructies, waarbij enige resultaten zijn geboekt. In april veroordeelde de Rechtbank in Rotterdam een pluimveehouder uit Zuid-Nederland tot een geldboete van 50.000 euro wegens het illegaal uitbreiden van de mestproductie. De pluimveehouder was - nadat hij hierover door een accountantskantoor werd geadviseerd - een zogenaamde schijnconstructie aangegaan met drie akkerbouwers. De motivering van het laatste vonnis was zeer expliciet en de rechter achtte bewezen dat de gebruikte constructie ten doel had de bepalingen van de Meststoffenwet en de Wet verplaatsing mestproductie te ontwijken. De verdachte werd aangemerkt als de producent van dierlijke meststoffen, terwijl daar onvoldoende rechten tegenover stonden.

De ingebrachte grond van de akkerbouwers mocht niet, zo overwoog de rechter, tot zijn bedrijf gerekend worden. Het Arnhems Hof veroordeelde tenslotte begin augustus 2002 een varkenshouder uit Oost-Nederland in hoger beroep tot een boete van 85.000 euro. De varkenshouder kondigde aan in cassatie te zullen gaan en heeft zijn juridische adviseurs aansprakelijk gesteld voor zijn schade.

Voorts constateerde de Algemene Inspectiedienst in 2002 dat gefraudeerd werd met de export van mest. Een aantal grote zaken werd gestart. De resultaten worden in 2003 verwacht. In juli werd het project 'rechtstreekse export' afgesloten. Controles bij twintig bedrijven die rechtstreeks mest exporteren, leverden zes processen-verbaal en een waarschuwing voor overproductie én negen processen-verbaal voor overtredingen voor gezondheids-certificaten of afleveringsbewijzen op.

Natuurbescherming

Natuurbescherming

Handhavingsbeleid en ontwikkelingen

De werkzaamheden voor natuurbescherming stonden vooral in het teken van de nieuwe Flora- en faunawet die op 1 april 2002 in werking trad. Naast de handhaving van diverse onderdelen van deze wet werd veel aandacht besteed aan de implementatie van de wet en het geven van voorlichting over de wet aan onder andere handhavingspartners in het veld. Ook werd begonnen met een scholingsprogramma voor de controleurs van de AID voor een verdere verdieping van hun kennis van beschermde dieren en planten

Een belangrijke ontwikkeling is de professionalisering van de AID als handhavingsmakelaar. Een belangrijke peiler hierbij is de oprichting van de AID-Groendesk. Dit landelijk servicepunt fungeert als eerste lijnsopvang van meldingen van mogelijk strafbare feiten op het gebied van groene wetgeving door handhavers, vergunningverleners, particulieren en bedrijven. Daarnaast heeft de Groendesk ook een belangrijke taak als helpdesk voor natuurbeschermingswetgeving en verleende vergunningen voor de eigen organisatie maar ook voor de handhavingspartners zoals politie en douane. In de toekomst zal eveneens analyse van informatie en het bewerken van statistieken van binnengekomen meldingen in combinatie met andere informatie plaatsvinden.

Handhavingsinzet

Er werden op het gebied van de natuurbescherming meer controles uitgevoerd dan in de planning was voorzien. Dit kwam deels door vele meldingen naar aanleiding van de nieuwe Flora- en faunawet. Daarnaast werden er meer controles verantwoord bij Dierwelzijn natuur en Voorwaarden flora- en faunavergunningen omdat deze werden meteen meegenomen bij de uitvoering van andere controles. De verantwoording vond wel plaats op de specifieke controleaspecten van deze regelgeving.

Planning en resultaat

	Planning	Realisatie	Realisatie	Over-
			in uren	tredingen
Controles Natuurbescherming en bosbouw	4.860	7.480	34.070	515
Verificaties (subsidie-regelingen natuur)	690	470	2.880	Nvt
Opsporing			2.260	
Informatie- en analyse-knooppunt natuur			2.530	
Handhavingsmakelaarschap natuur			1.265	
Begeleiding onbezoldigden			2.530	
Docent natuurbescherming			1.265	
Beleidsadvisering			1.580	
Totaal	5.550	7.950	48.380	515

Er vonden geen controles plaats naar aanleiding van het Dierentuinenbesluit omdat de vergunningen met bijbehorende voorwaarden nog niet waren verleend. Wel verleende de Algemene Inspectiedienst in dit kader beleids- en handhavingsadviezen. In 2003 zullen daadwerkelijk de eerste controles plaatsvinden. In vooral de eerste twee kwartalen werd veel tijd besteed aan beleidsadvisering bij de totstandkoming en handhaving van de Flora- en faunawet. Het verschil tussen het aantal geplande uren en de daadwerkelijke inzet bij natuurbescherming had in 2002 mede te maken met de inhuur van extra tijdelijke krachten voor het opzetten van onder andere de Groendesk.

Subsidieregelingen

Het aantal controles voor de subsidieregelingen in het jaarplan 2002 was gebaseerd op een schatting. De controles werden voor 70 % uitgevoerd. Met name taken in het kader van de regeling Bos en natuur, bos en landschapsbouw 1991 zijn nog in behandeling. Dergelijke controles lopen meestal over meerdere jaren en worden in 2003 of 2004 definitief afgerond.

Inzet onbezoldigden

De Algemene Inspectiedienst begeleidt een aantal onbezoldigden (groene boa's) die onder andere werkzaam zijn bij Staatsbosbeheer en het Fryske Gea. Deze groep van circa 170 onbezoldigden voert controles uit op zaken als loslopende honden, verstoring van vogels, vernielen van beschermde planten en kleine overtredingen. Het aantal processen-verbaal dat in 2002 door de onbezoldigden werd opgemaakt betreft bij benadering 950.

Opsporing

Begin 2002 werd een grootschalig fraudeonderzoek afgerond naar de illegale handel in Europese zangvogels. Hierdoor werd er meer tijd aan opsporing besteed dan gepland. Een nieuw opsporingsonderzoek naar aanleiding van de recent afgeronde Criminaliteit Beeld Analyse (CBA) op gebied van CITES is in voorbereiding. Bij de lichte en middelgrote opsporing werd gekozen voor kwalitatief hoogwaardige, kortlopende CITES-onderzoeken. Er zijn vier van dergelijke onderzoeken CITES uitgevoerd: planten, tropisch hardhout, koraal en kaviaar. Door de samenwerking met de douane werden in 2002 voor het eerst verschillende partijen beschermd hardhout, waaronder mahonie, in beslaggenomen. Dit gold ook voor diverse zendingen van illegale kaviaar en beschermd koraal.

Paardensport

De controletaak paardensport werd in 2002 overgedragen van de Afdeling Recherche naar de regionale inspectie West Nederland, afdeling veehouderij.

De werkzaamheden richten zich op het voorkomen, dan wel opsporen van strafbare feiten van de Wet op de kansspelen, het Wetboek van strafrecht en de reglementen van de Stichting Nederlandse Draf- en Rensport (NDR). Ook werden op verzoek van de NDR en politie onderzoeken verricht. Daarnaast controleerde de Algemene Inspectiedienst op de naleving van de welzijnsbepalingen en de toediening van hormonale stoffen en andere spierversterkende middelen. Er werden tijdens de controles zeven overtredingen vastgesteld.

Planning en resultaat

	Planning	Realisatie	Realisatie	Over-
				in uren tredingen
Onderzoeken en controles draf- en renbanen	85	65	760	7

Planten

Planten

Handhavingsbeleid en ontwikkelingen

Bij het beleidsthema Planten gaat het om de naleving van regels op het gebied van akkerbouw, tuinbouw, sierteelt en bestrijdingsmiddelen.

De verantwoordelijkheid voor de controles op de kwaliteitseisen in de akkerbouw, tuinbouw en sierteelt ligt primair bij externen: de Plantenziektkundige Dienst (PD), de Nederlandse Algemene Keuringsdienst voor zaaigoed en pootgoed van landbouwgewassen (NAK), de Bloembollen Keuringsdienst (BKD), KCB (Kwaliteitscontrolebureau voor groenten en fruit) en de Stichting SKAL (belast met het toezicht op de biologische productie in Nederland). De Algemene Inspectiedienst functioneert hierbij als strafrechtelijk vangnet. Het is moeilijk om vooraf in te plannen hoeveel zaken jaarlijks aan de AID worden overgedragen.

Bij de handhaving van de regelgeving van bestrijdingsmiddelen besteedt de AID aandacht aan de gehele keten: de toelatinghouders, de handelaren en de gebruikers. Verreweg het belangrijkste onderwerp van controle is het gebruik van bestrijdingsmiddelen, waarbij het gebruik van niet (meer) toegelaten middelen of van middelen die voor bepaalde teelten niet zijn toegelaten, het belangrijkste aandachtsveld vormt.

Om het illegaal en oneigenlijk gebruik van middelen gericht te bestrijden werd ook in 2002 door middel van risico-analyses, een aantal teelten geselecteerd die aan de hand van een vooraf vastgesteld controleplan werden gecontroleerd. Bij de selectie werd rekening gehouden met de gevaren van de betreffende bestrijdingsmiddelen voor de volksgezondheid of het milieu, het te behalen economische voordeel, de omvang van de teelt en het middelengebruik per hectare. Daarnaast werden – in overleg met de Directie Landbouw – voor een aantal teelten controleplannen uitgevoerd waarbij door a-selectie controles het nalevingsniveau werd gemeten.

Planning en resultaat

	Planning	Realisatie	Realisatie	Over-
			in uren	tredingen
Controles Akkerbouw, Tuinbouw, Sierteelt (ATS)	830	370	3.210	135
Verificaties ATS	150	130	1.230	n.v.t.
Controles Bestrijdingsmiddelen	10.030	12.350	38.630	1.210
Verificaties Bestrijdingsmiddelen (Cross Compliance)	500	350	2.640	25
Opsporing			2.040	
Beleidsadvisering Planten			1.900	
Totaal	11.510	13.200	49.650	1.370

Handhavingsinzet

De inzet in de akkerbouw, tuinbouw en sierteelt was lager dan gepland omdat de bezetting kleiner was dan de formatie. Wel werden alle dossiers van de verificatieregelingen – aangereikt door Laser en het Productschap Tuinbouw – gecontroleerd en de resultaten teruggerapporteerd.

Ook de inzet bij bestrijdingsmiddelen was lager dan gepland door onvoldoende personele capaciteit. Het aantal geplande controles op de Vaklicenties en de Opslag en bewaring werd overschreden omdat deze controleaspecten meegenomen werden tijdens bedrijfscontroles op het gebruik van bestrijdingsmiddelen. De geplande controles voor het Besluit Glas-tuinbouw gingen niet door omdat een aantal uitvoeringsaspecten voor het inzenden van de registratieformulieren nog niet in orde waren. Omdat in de loop van 2002 de regelgeving verviel, werd niet gecontroleerd op Cross Compliance zetmeelaardappelen.

Akkerbouw, tuinbouw, sierteelt

In de akkerbouw controleert de AID vooral de verplichtingen in de aardappelteelt. Deze verplichtingen zijn gebaseerd op Europese regelgeving. In 2002 werden, in samenwerking met de PD, langs de Duitse en Belgische grens 140 controles uitgevoerd naar het gebruikte pootgoed. Nederlands pootgoed moet voorzien zijn van een verklaring waaruit blijkt dat het vrij is van ringrot en bruinrot.

Pootgoed afkomstig uit Duitsland moet zijn voorzien van een verklaring dat het vrij is van ringrot. Bij de controles werd zes maal het gebruik van niet gekeurd pootgoed geconstateerd door hoofdzakelijk telers van fabrieks-aardappelen. Van de PD werden ook 40 rode kaarten ontvangen voor overtredingen van de Verordening bestrijding phytophthora infestans. Dit resulteerde vier maal in het aanzeggen van een proces-verbaal.

In 2002 ontving de AID 32 tuchtrapportages over overtredingen van de kwaliteitseisen van groenten en fruit door bij het KCB aangesloten bedrijven. De Algemene Inspectiedienst beoordeelt namens het Openbaar Ministerie deze overtredingen en bepaalt of ze tuchtrechtelijk of strafrechtelijk worden afgedaan. Strafrechterlijke afdoening volgt bij bijvoorbeeld overtredingen als valsheid in geschrifte of bij recidive. De overige overtredingen worden tuchtrechtelijk door het KCB afgerapporteerd. Overtredingen van tuinders die niet aangesloten zijn bij het KCB worden altijd strafrechtelijk afgedaan.

Dit jaar werden zes van de 32 rapportages strafrechtelijk afgedaan, de overige overtredingen tuchtrechtelijk door het KCB.

In de sierteeltsector richten de werkzaamheden zich vooral op de kwaliteit en soortechtheid van de verhandelde bloembollen. Per slot van rekening gaat het om grote exportbelangen. In 2002 werden, samen met de PD en de BKD, weer alle handelaren in kleinverpakte bloembollen gecontroleerd: één keer voor de voorjaars- en één keer voor de zomerbloeiërs. Bij de gecontroleerde handelaren in zomerbloeiërs voldeed slechts één bedrijf aan alle eisen van de verordening. De uitslagen van de controle op voorjaarsbloeiërs komen pas in de loop van 2003 beschikbaar.

Bestrijdingsmiddelen

In 2002 werden zes controleplannen uitgevoerd. Om het nalevingsniveau te meten van de in 2001 van kracht geworden nieuwe Regeling administratievoorschriften gewasbeschermingsmiddelen, werden 330 bedrijven gecontroleerd. Bij 40% van deze bedrijven bleken één of meerdere zaken niet in orde te zijn. Het waren vooral de kleine bedrijven die niet aan de eisen voldeden.

Ook werd gekeken naar de naleving van het gebruik van bestrijdingsmiddelen. Hier ging het om het gebruik van Simazin in aardbeien, Captan in fruitteelt, Mogeton in de containerteelt en het gebruik van Parathion.

Uit de controles van Simazin bleek een groot deel van de a-select geselecteerde bedrijven geen aardbeien meer te telen of werd geen gebruik van Simazin aangetoond. Veel telers waren overgestapt op niet grondgebonden teelt of gebruikten andere middelen (meestal fenmedifam). Bij de controles op Captan bleek dat het illegaal gebruik van captan geen incident is, met name uit het percentage overtredingen bij de controles ná het spuiten (acht van de negentien controles).

Opvallend bij de controles op het gebruik van het Duitse bestrijdingsmiddel Mogeton, was dat een derde van onderzochte bedrijven een niet toegelaten middel in voorraad of voorhanden had of een dergelijk middel had gebruikt. Verder werd duidelijk dat de helft één of meer overtredingen van de wet- en regelgeving van bestrijdingsmiddelen had begaan.

Eind februari bleek een toelatinghouder nog een complete batch parathionhoudend middel te gaan draaien terwijl de toelating van parathion vanaf 1 april 2002 zou worden verboden. Naar aanleiding hiervan werden 17 bedrijven geselecteerd die waarschijnlijk grote hoeveelheden parathion hadden gehamsterd. Uit de controle – samen met de politie – bleek dat 13 bedrijven hoeveelheden variërend van 33,5 tot 945 liter/kg hadden gehamsterd. In totaal werden 3412 liter en 220 kg granulaat aangetroffen. Het bleek te gaan om telers van chrysanten of radijs.

Cross Compliance maïs

Voor de Cross compliance maïs controleerde de AID vanaf april 100 a-select gekozen percelen, om vast te stellen of mechanische onkruidbestrijding had plaatsgevonden. Uiteindelijk resteerden zes percelen waarop geen mechanische onkruidbestrijding was waargenomen. Vier van deze zes bedrijven hadden ten onrechte premie aangevraagd. Naast deze a-selecte controles werden 250 dossiers van Laser in onderzoek genomen. Daarbij werden 25 maal onregelmatigheden geconstateerd. De hoeveelheid gebruikte werkzame stof per hectare loopt de laatste jaren terug; nog maar 30% van de bedrijven gebruikt 0,85 tot 1.00 kg/ha, terwijl 70% al minder dan 0,85 kg/ha gebruikt.

Technisch Administratieve Bedrijfscontrole (TAB)

Handhavingsbeleid en ontwikkelingen

De Algemene Inspectiedienst is belast met het uitvoeren van de verificaties van de EU-regelgeving die onder het gemeenschappelijk landbouwbeleid vallen. Het betreffen financiële regelingen inzake steun en interventie. Jaarlijks spreekt de AID met de betaalorganen en andere relaties af welke bedrijven worden gecontroleerd, op basis van verwachtingen die gerelateerd zijn aan actuele en historische overzichten, ontwikkelingen en trends. Tevens wordt afgesproken welke werkwijze (vorm en frequentie) hierbij wordt gehanteerd.

In 2002 vonden er binnen de Technisch Administratieve Bedrijfscontrole geen bijzondere ontwikkelingen plaats. Zoals elk jaar werden er per evaluatieperiode (deel-)beheersverslagen opgemaakt. Het beheersverslag over geheel 2002 wordt in maart 2003 uitgebracht en aan de relevante instanties verzonden.

Handhavingsinzet

In 2002 werd invulling gegeven aan de uitvoering van de verificaties die operationeel gepland waren. In een aantal gevallen is sprake van een achterstand in de oplevering van rapporten. Het gaat hier echter om regelingen die geen risico's inhouden. De verificaties van de overloop uit 2001 en naar 2003 bij de betaalorganen Zuivel, Laser en HPA werden wel tijdig uitgevoerd, maar de rapportage kon niet worden afgerond en verzonden in verband met het niet beschikbaar zijn van de analyseverslagen van de genomen monsters.

De verificaties van de productierestitutieregeling zetmeel werden niet uitgevoerd omdat door de wereldmarktsituatie geen steunbedragen werden vastgesteld.

Contingenteringsregeling aardappelzetmeel

Naar aanleiding van opmerkingen door de Europese Rekenkamer over de onafhankelijkheid van de Stichting Controle Fabrieksaardappelen

Planning en resultaat

	Planning	Realisatie	Realisatie in uren
Verificaties Productschap Zuivel	400	290	
Verificaties Laser	3.155	2.620	
Verificaties HPA	3.200	2.350	
Verificaties Productschap Tuinbouw	25		
Verificaties Productschap PVE	60	40	
Verificaties Industrie & Handel	45		
Verificaties CCU	265	180	
Overige verificaties		320	
			99.940
Opsporing			8.800
Beleidsadviesing			1.520
Totaal	7.150	5.800	110.260

(SCF), werd besloten de uitvoering aan te passen. Onafhankelijk van de activiteiten van de SCF houdt de AID toezicht op het plaatsvinden van alle voorgeschreven handelingen bij 15% van alle geleverde vrachten per seizoen. Dit resulteerde in een verhoging van het aantal verificaties met 400.

Structuurfondsen

In mei kreeg de AID een extra opdracht van de Auditdienst van het ministerie van LNV om 5% van de uitbetaalde steun steekproefsgewijs te controleren. Het betrof betalingen voor de Structuurfondsen Pesca, Fiov en Oriëntatie (VAL, VAB, RSG, EVP en IPL) over de jaren 1994 tot en met 2001. Alle verificaties werden tijdig uitgevoerd. Er werden geen onregelmatigheden vastgesteld die aanleiding zouden geven tot terugvorderingen of het opstellen van een onregelmatigheidsmelding.

Het jaarplan werd voor deze verificaties bijgesteld met 1140 uren. In overleg met de Directie Industrie en Handel werd besloten om geen uitvoering te geven aan 960 uren geplande controles in het kader van het Hoeveelheidsaanduidingenbesluit. De overige uren zijn ten laste gebracht van het handhavingsaspect 'TAB verificaties op verzoek derden'.

Opsporing

In 2002 werd een onderzoek afgerond naar fraude bij export waarbij ten onrechte exportrestitutie was geclaimd. Ook onderzocht de AID een zaak naar overtredingen van de Beschikking superheffing.

Handhavingsbeleid en ontwikkelingen

Na de uitbraak van MKZ in 2001 werden een aantal wettelijke maatregelen van kracht die te maken hebben met preventieve gezondheidszorg. Deze maatregelen hebben met name betrekking op het beperken van veterinaire risico's bij het verzamelen en vervoer van dieren. Maar ook de identificatie en registratie (I&R) van dieren is zeer belangrijk. In 2002 werd er veel tijd en energie gestoken in het afstemmen van de werkwijze bij en de rapportage van I&R-controles tussen Laser, het I&R bureau, de Directie Voedings- en Veterinaire Aangelegenheden (VVA) en de AID. Ook werd aandacht besteed aan nieuwe samenwerkingsafspraken. Vanaf 1 januari 2003 wordt de door de EU verplichte 5%-controle namelijk door de AID uitgevoerd.

Ook in 2002 was het uitgangspunt van het dierenwelzijnsbeleid gebaseerd op de implementatie van de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren (GWWD) in Algemene maatregelen van bestuur en ministeriële besluiten. Dit leidde overigens niet tot veel nieuwe regelgeving, maar veel meer tot (voorbereiding van) wijziging van bestaande regelgeving en handhavingsbeleid. Zo werd bij het internationaal dierenvervoer de 40-tonsregeling (maximaal treingewicht van 40 ton voor het vervoermiddel) ingevoerd. Ook werd gewerkt aan de inwerkingtreding van het nieuwe Legkippenbesluit en het daarmee samenhangend handhavingsbeleid. De Vrijstellingsregeling ingrepen werd gewijzigd, met name voor de identificatie-ingrepen. Het Varkensbesluit werd gewijzigd met name ter implementatie van Europese Richtlijnen.

Om de ervaringen uit te wisselen van het project dierenvervoer vond een bijeenkomst plaats tussen de beleidsdirectie en de Algemene Inspectiedienst. Gezien de positieve reacties op deze bijeenkomst, zal in 2003 opnieuw een aantal van deze ontmoetingen tussen beleid en uitvoering worden georganiseerd.

Planning en resultaat

	Planning	Realisatie	Realisatie	Over-
			in uren	tredingen
Controles op het gebied van gezondheid	4.400	4.480	43.755	1.030
Controles op het gebied van welzijn	4.825	3.460	28.715	690
Overige				30
Opsporing			4.135	
Beleidsadvisering			3.035	
Totaal	9.225	7.940	79.640	1.750

Handhavingsinzet

Er werden in 2002 minder controles uitgevoerd dan gepland. Dit had te maken met extra inzet op de verificatietaken voor de GBCS-regelingen en de MPA-affaire. Daarnaast moesten de controleurs een aantal opleidingen volgen vanwege de aangepaste regelgeving, stilhouden voertuigen en vanwege de permanente her- en bijscholing als BOA.

Tijdens de MPA-affaire controleerden vervoerscontroleteams vrachtwagens op afvoer van dieren van geblokkeerde bedrijven. Verder werden hygiënebepalingen, I&R bepalingen en welzijnsbepalingen gecontroleerd.

In 2002 zou de Algemene Inspectiedienst extra aandacht besteden aan de particuliere dierenhouders. Met het project hobbydieren werd echter geen aanvang gemaakt omdat het beleid voor niet identificeerbare hobbydieren en gewetensbezwaarden, nog niet vaststaat. Ook werd er (bijna) niet gecontroleerd op het Besluit legkippen. De prioriteit op het geldende besluit was verlaagd omdat in de loop 2002 het nieuwe legkippenbesluit zou worden afgekondigd.

Dierenwelzijn

Dierenvervoer

De resultaten van de nulmeting naleving dierenvervoer van 2001 waren dermate gunstig dat besloten werd om in 2002 af te zien van een projectmatige aanpak met handhavingscommunicatie. Uit een nulmeting naar het nalevingsniveau van vervoer van kippen in containers en kratten, bleek een nalevingsniveau van 79%. Alle overtredingen hadden betrekking op de beladingnorm. De resultaten zijn gepresenteerd aan de beleidsdirecties van het ministerie van LNV.

Bij controle van de 40-tonsregeling werden de eerste overtredingen van de beladingnorm vastgesteld, die werden verholpen door varkens over te laden. Er werd verbaliserend opgetreden.

Handhavingscommunicatieproject Varkensbesluit

In 2002 ging het project Varkensbesluit van start. Door een mailing en advertenties in vakbladen werden de varkenshouders geattendeerd op de regelgeving en de extra controles van de AID. De resultaten van dit project zullen pas medio 2003 gereed zijn. Bij een controle varkensbesluit werden op één bedrijf ongeveer 800 aangeboden zeugen aangetroffen. De varkenshouder kreeg een proces-verbaal.

Ingrepenbesluit

Bij alle controles waar schapen bij betrokken zijn (oوپremie, hygiënevoorschriften, I&R) werd ook gekeken naar het couperen van staarten. Daarbij werd in 25 gevallen een overtreding vastgesteld, terwijl de verwachting was dat op dit onderwerp meer overtredingen zouden worden geconstateerd. Daarnaast vonden er vier overtredingen van het Ingrepenbesluit plaats bij paarden of honden.

De AID trad verbaliserend op na klachten van de RVV over slaghamermerken bij varkens die bestemd waren voor de export. De eerste veroordelingen van 500 euro per overtreding zijn uitgesproken. De controles op het tentoonstellingsverbod van dieren waarbij een verboden ingreep is uitgevoerd, werden gestaakt na een gerechtelijke uitspraak dat dit verbod niet geldt voor dieren waarbij de ingreep buiten Nederland is uitgevoerd.

Honden en katten

Om helder te krijgen hoe het staat met de naleving van het fok- en houdverbod voor pitbulls in Nederland, vond een inventarisatie plaats bij de politiekorpsen in Nederland. De resultaten worden in de loop van 2003 verwacht. Bij de reguliere onderzoeken werden verschillende pitbullachtigen in beslag genomen. Het Ingrepenbesluit werd gecontroleerd op een internationale hondentoonstelling. Daarbij zijn geen overtredingen vastgesteld. Het aantal uitgevoerde controles is te gering om een beeld te geven van de naleving.

Diergezondheid

Reiniging en Ontsmetting

De Algemene Inspectiedienst voerde een groot onderzoek uit naar de naleving van reiniging en ontsmetting van vrachtwagens die terugkeren uit het buitenland. In een aantal gevallen werd vastgesteld dat de reiniging en ontsmetting administratief juist waren verantwoord, maar dat de wagens daadwerkelijk niet waren gereinigd en ontsmet. De resultaten werden overgedragen aan Justitie.

I&R rond

Het aantal controles I&R rond werd niet gehaald, maar wel werd het aantal geplande uren ruimschoots gerealiseerd. De duur van de controles bleek langer dan gepland omdat alle aanwezige dieren moeten worden gecontroleerd op identificatie en registratie in de administratie. Hiervan worden uitgebreide rapporten opgesteld. Bovendien werd op 1 juli een nieuw model bedrijfsregister ingevoerd naast het oude systeem, waardoor de controle lastiger en langduriger werd. In 2002 werden voor het eerst niet te identificeren dieren gedood. Dit vergde een zorgvuldige voorbereiding en afwerking.

BSE

In 2002 werden in Nederland 24 gevallen van BSE vastgesteld. In elk afzonderlijk geval werd een traceringsonderzoek en een onderzoek schadeloosstelling uitgevoerd. De AID voerde een onderzoek uit naar de mogelijke herkomst van BSE. Dit onderzoek leidde niet tot harde aanwijzingen.

Dreiging klassieke varkenspest

Tijdens de dreiging van klassieke varkenspest in het Frans-Duitse grensgebied in de zomer van 2002 was de AID nadrukkelijk en herkenbaar op de weg aanwezig. Van deze grotere inzet is een preventieve werking uitgegaan. Er werden 25 overtredingen van de hygiënebepalingen vastgesteld.

Regeling varkensleveringen (RVL)

Er werd een nulmeting uitgevoerd naar de naleving van de RVL bij transporten van gebruiksvarkens. Daarbij werden zes overtredingen vastgesteld. Er werden geen dossiers van de RVV ontvangen over de RVL.

Veehouderij Steunregelingen

Veehouderij Steunregelingen (GBCS)

Handhavingsbeleid en ontwikkelingen

Het Europese landbouwbeleid is er al jaren op gericht om de productie en prijzen binnen de Europese Unie in overeenstemming te brengen met de wereldmarkt. Een en ander is geregeld in het zogenoemde Geïntegreerde Beheers- en Controlesysteem (GBCS) van de Europese Unie. Met behulp van verschillende regelingen compenseert de Europese Unie het inkomensverlies van agrarische producenten door het verlenen van inkomenssteun in de vorm van premies.

Ook in 2002 zorgde de Algemene Inspectiedienst voor de verificatie van de aanvragen in opdracht van het betaalorgaan Laser. Dit gebeurde volgens de managementafspraken en specifieke controleafspraken tussen Laser en de AID. Dit jaar werd gestart met het combineren van controles. Het aantal bezoeken per jaar op een bedrijf wordt hierdoor beperkt en er is efficiencywinst bij de inzet van menskracht en middelen. Bij de runderpremiereregelingen was er sprake van een combinatie van controles naar de slacht, mannelijke runderen en zoogkoeienpremiereregelingen. Bij de controle extensiveringsbedrag ging het om een combinatie van de runderpremiereregeling met de akkerbouwsteunregeling. Evenals in voorgaande jaren werd de controle op de slachtpremiereregeling geheel, onder controletechnische verantwoordelijkheid van de Algemene Inspectiedienst, door de buitendienst van Laser uitgevoerd.

Planning en resultaat

	Planning	Realisatie	Realisatie in uren
Verificaties	5.080	6.650	
Totaal	5.080	6.650	61.730*

* inclusief beleidsadvisering

Handhavingsinzet

Volgens de GBCS-verordening moet minimaal 5% van de aanvragen EG-steunverlening akkerbouwgewassen en minimaal 10% van de Regeling dierlijke EG-premies fysiek worden gecontroleerd. Deze fysieke controles, die door de AID ter plaatse worden uitgevoerd, zijn een aanvulling op de administratieve controles die Laser zelf uitvoert. In 2002 werd evenals in 2001 minimaal 15% van de aanvragers premieregeling zoogkoeien en 20% van de aanvragers premieregeling mannelijke runderen aan een fysieke controle door de AID onderworpen.

Ook bij de aanvraag oppervlakte was er sprake van een verhoging van het aantal uit te voeren fysieke controles. Uit analyse door Laser bleek dat er sprake was van een significante verhoging van geconstateerde afwijkingen in een bepaald deel van Nederland. Dit resulteerde in een opdracht aan de AID tot het uitvoeren van een additionele hoeveelheid van 150 dossiers.

Kengetallen GBCS-regelingen 2002

Aanvraag oppervlakte	50.000 aanvragen met een omvang van 170 miljoen euro
Premieregeling ooiën	14.600 aanvragen met een omvang van 13,6 miljoen euro
Premieregeling mannelijke runderen	8.900 aanvragen met een omvang van 20,5 miljoen euro
Premieregeling zoogkoeien	4.500 aanvragen met een omvang van 12 miljoen euro
Slachtpremiereregeling	40.900 aanvragen met een omvang van 99 miljoen euro
Premieregeling extensiveringsbedrag	900 aanvragen met een omvang van 1,2 miljoen euro

In de zomermaanden bleek tevens dat zich problemen hadden voorgedaan bij teledetectie. Door bewolking was een gedeelte van de foto's niet bruikbaar waardoor additionele fysieke controles noodzakelijk waren.

Om aan deze controleverplichting te kunnen voldoen vond binnen de AID herprioritering van werkzaamheden plaats. Hierdoor zijn in 2002 bijvoorbeeld geen controles landbouwtelling uitgevoerd.

Geconstateerde afwijkingen

Ten opzichte van 2001 werden er geen significante verschillen ontdekt in de aard van de geconstateerde afwijkingen. Bij de ooi-premie blijft het niet of niet volledig bijhouden van het bedrijfsregister een veel voorkomende afwijking. Bij de runderpremies werden afwijkingen geconstateerd bij het merken van runderen en (in geringere mate) bij het bijhouden van het bedrijfsregister. En bij de aanvraag oppervlakte kwam de opgegeven oppervlakte niet overeen met de door de AID gemeten oppervlakte.

Kwaliteit

Ook in 2002 had de Algemene Inspectiedienst de controletechnische verantwoordelijkheid voor regelingen, die geheel of gedeeltelijk door een andere controle instantie – in dit geval de buitendienst van Laser – worden gecontroleerd. Hiervoor werden op basis van afgesproken percentages (2%) hercontroles uitgevoerd. Daarnaast vond in 2% van de door AID controleurs uitgevoerde verificaties een hercontrole plaats. Deze hercontrole geldt, naast een interne controle ook als een tweede verificatie van een aanvraag. De controles werden in het merendeel van de gevallen door controlevakspecialisten van de AID uitgevoerd. Als er naar aanleiding van een hercontrole sprake was van een bevinding die invloed had op de hoogte van het steun- of premiebedrag, werd er een nieuw rapport naar Laser gestuurd.

Handhavingsbeleid en ontwikkelingen

De Nederlandse vissersvloot werd - zoals gebruikelijk - ook in 2002 gecontroleerd op zee en in de Nederlandse havens. De kustvisserijcontrole werd voornamelijk uitgevoerd op de Westelijke Waddenzee in een samenwerkingsverband met de KLPD, douane en Directie Visserij. Door de effectiviteit van het Vessel Monitoring System (VMS) aan boord van de vissersvaartuigen werd de luchtsurveillance gehalveerd. In de toekomst zal dit VMS uitgebreid worden naar visserijvaartuigen, langer dan 15 meter.

Regelmatig werd samengewerkt met de Noordzeelidstaten waarbij er tijdens gezamenlijke controleacties uitwisseling plaatsvond van AID-controleurs met buitenlandse collega's.

Handhavingsinzet

In totaal werden 8800 controles uitgevoerd, inclusief de algemene toezichtstaken. In 2003 zal de surveillance apart gepland worden. Nu zijn deze uren nog verwerkt bij de individuele controles.

Door de inzet in MPA en extra verificatietaken werd het aantal geplande zeecontroles verlaagd naar 1180. Echter in totaal werden in de visserij meer controles uitgevoerd, wat ook zichtbaar is in de ruimere tijdsbesteding in 2002. Daarnaast namen verschillende controles meer tijd in beslag dan gepland.

MOP / EFFORT

Op grote schaal werd – evenals voorgaande jaren – met een groter vermogen gevist dan de licentie toestaat. Met name in het segment tot 221 kW is dit het geval. In overleg met Directie Visserij, Scheepvaartinspectie, het Bundesamt für Landwirtschaft und Ernährung en de Germanischer Lloyd werden eind 2002 dertig vissersvaartuigen gecontroleerd. Deze vissersvaartuigen visten in totaal met 6595 kW (8.950 PK) te veel hoog vermogen. De zegelplannen waarin de actuele situatie van de afstellingen en vermogen wordt geregistreerd, bleef door het uitblijven van de protocollen stagneren. Deze controles bleken meer tijd te kosten dan gepland.

Planning en resultaat

	Planning	Realisatie	Realisatie	Over-
			in uren	tredingen
Controles MOP/EFFORT	50	15	915	20
Controles Quotabeheer	3.885	3.940	27.020	85
Controles Technische maatregelen	3.485	4.150	32.920	225
Controles Kwaliteit en gezondheid			650	
Controles Binnenvisserij	175	700	6.320	50
Internationale samenwerking			1.090	20
Opsporingspool			2.300	
Vangstregistratie/VMS			11.385	280
Vessel Coördination Center (HK)			2.530	
Beleidsadvisering			1.580	
Totaal	7.595	8.800	86.710	680

Quotabeheer

De vangsten worden voor het grootste gedeelte aangevoerd in de aangewezen havens en afslagen. In 2002 gaf de AID een hoge prioriteit aan de controle van deze aangevoerde vangsten, waardoor in een vroeg stadium eventuele overtredingen konden worden gesignaleerd en aangepakt. De basishavenzorgcontroles kregen meer aandacht zodat de technische maatregelen beter uitgevoerd konden worden. Nederland heeft de verplichting Derde Landen vissers met vangsten uit verdragsgebieden te controleren. Het aantal controles lag dit jaar hoger dan gepland omdat dit soort aanlandingen niet voorspelbaar is.

Technische maatregelen

De controle in de Nederlandse visserijzone kreeg een hoge prioriteit omdat deze plaatsvindt in het begin van de totale controleschakel. De inspecties die voornamelijk worden uitgevoerd vanaf controleschepen in kustwachtverband, richtten zich voornamelijk op verboden netvoorzieningen, ondermaatse vis en logboeken. Het aantal geplande controles op zee werd goed gerealiseerd.

Het project handhavingscommunicatie ondermaatse vis werd met een positief resultaat afgesloten. Door de inzet van de controles in combinatie met communicatie-activiteiten verbeterde het nalevingsniveau van 88% naar 95%. Ook daalde tijdens het project het aantal in beslag genomen kilo's vis. De praktijk vraagt echter om een blijvende aandacht en verbreding van de aanpak naar het handels- en verwerkingscircuit.

Kwaliteit en gezondheid

In samenwerking met de FIOD en de Zollfahndung Duitsland werd een onderzoek ingesteld naar grote hoeveelheden zoetwatervis uit niet geharmoniseerde landen c.q. erkende inrichtingen. Deze vis werd onder de vlag van erkende inrichtingen in Rusland geïmporteerd in Nederland. De resultaten van dit onderzoek zijn nog niet bekend. De uitgevoerde controles werden alleen verantwoord in uren en niet in aantallen controles.

Binnenvisserij

De inzet richtte zich voornamelijk op vergunninghouders, het visplan IJsselmeer en de bestrijding van de illegale visserij. Naast het visplan ging het bij het IJsselmeer ook om controles op de visserijreductie en de veilplicht. Door de aanhoudende stroom van klachten over visstroperij werd er in samenwerking met de politie extra aandacht gegeven aan visstroperij in Friesland en in andere delen van Nederland. Verder werd er gewerkt aan de ontwikkeling van een plan van aanpak voor de Randmeren en het grote rivierengebied. In totaal werden er 50 overtredingen vastgesteld voor vergunningen en techniek.

Vangstregistratie / VMS

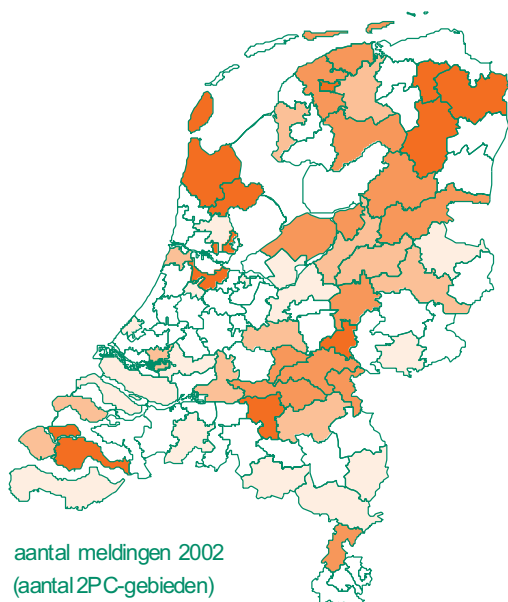
Op aangeven van het VMS-coördinatiecentrum in Kerkrade of op verzoek van de coördinator VIRIS / VMS vonden onderzoeken plaats aan boord van vissersvaartuigen, die via het VMS geen signaal uitzenden. Een aantal vissersvaartuigen werd geselecteerd, waarbij statistische gegevens met elkaar werden vergeleken. Deze gegevens werden gebruikt om gerichte controles uit te voeren op zee, waarbij een tiental overtredingen werd vastgesteld. In het onderdeel van de definitieve vangstopgave werden 40 overtredingen geregistreerd. Bij de administratieve verwerking van de logboeken (VIRIS) werden in het logboekgedeelte 240 overtredingen vastgesteld. Doorgaans betrof het hier eenvoudige verschrijvingen die verder geen consequenties hadden voor de registratie van de vangsten.

Vlees en destructie

Vlees en destructie

Handhavingsbeleid en ontwikkelingen

De werkzaamheden voor vlees en destructie waren in 2002 voor een groot deel toe te schrijven aan destructie. Hierbij moet met name het project ANADEST II genoemd worden, dat als vervolg op ANADEST probeert de destructiefraude te verminderen en zo de naleving van de Destructiewet te bevorderen. ANADEST II richt zich op alle destructiemateriaal, op alle vee-soorten en ook op vis, waarbij het nalevingsniveau van de Destructiewet tot en met het jaar 2005 wordt gemeten. Het project zorgde in 2002 voor een centraal systeem voor de registratie van meldingen van dumpingen van kadavers. Hierbij werd gebruik gemaakt van bestaande registratiesystemen. Dit leidde tot publicatie en rapportage van lijsten met gedumpte kadavers per regio. Deze informatie werd ter beschikking gesteld aan de beleidsdirectie. Een gesignaleerde ontwikkeling is het meer dumpen van kadavers in de natuur door de hoge kosten van het ophalen en verwerken van kadavers.

aantal meldingen 2002
(aantal 2PC-gebieden)

- 33 tot 118 (10)
- 16 tot 33 (12)
- 7 tot 16 (11)
- 2 tot 7 (12)
- 1 tot 2 (12)

Aantal kadavermeldingen per regio.

Planning en resultaat

	Planning	Realisatie	Realisatie	
			in uren	Over-tredingen
Vangnetfunctie	150			
Controles destructie	400	512	20.815	270
Controles vlees	570	230	5.635	65
Opsporing			12.110	
Beleidsadviesing			320	
Totaal	1.120	745	38.880	335

In 2002 werd vastgesteld dat er bedrijven zijn die zonder vergunning of erkenning, laag risico materiaal verwerken, terwijl ze van de betreffende gemeente wel toestemming kregen om een bedrijf op te richten. De Algemene Inspectiedienst zal in 2003 door het aanschrijven van gemeenten in Nederland duidelijkheid proberen te krijgen over deze problematiek.

Verder zien we dat – door de sterk stijgende kosten van de verwerking van destructiemateriaal (gespecificeerd hoog risicomateriaal SRM) – slachterijen en vleesverwerkende bedrijven constant trachten SRM op te waarderen naar laag risico materiaal (LRM). SRM kost namelijk geld en LRM levert geld op door verwerking in diervoeders.

Een ander aandachtspunt is het illegaal slachten van runderen. De slechte vleesprijzen en de hoge keuringskosten werken het illegaal slachten in de hand. Daar staat tegenover dat het I&R -systeem redelijk sluitend is en het illegaal onttrekken van runderen uit het circuit bemoeilijkt wordt. Overigens is er ook een duidelijk signaal dat op grote schaal schapen illegaal worden geslacht. Bovendien kwamen tijdens het offerfeest aanwijzingen naar voren dat veel buitenlanders hun schapen in België en Duitsland laten slachten. Het illegaal geslachte dier wordt daarna Nederland ingevoerd. Met de douane en het Openbaar Ministerie werden afspraken gemaakt dat tijdens het offerfeest in 2003 hieraan aandacht besteed zal worden.

Handhavingsinzet

Er werden voor destructie meer controles uitgevoerd dan in de planning was voorzien. Dit kwam vooral door het hogere aantal meldingen van kadaverdumpingen dan verwacht. Het aantal controles in de vleessector was wat minder, omdat veel mensen werden ingezet bij de MPA-affaire.

De controle-items Etikettering rundveevlees, Pluimveekeuring en handel en Watergehalte pluimveevlees kwamen niet goed van de grond. Naast de inzet in de MPA-affaire kwam dit door onduidelijkheid in de samenwerking met andere instanties, zoals Laser en de RVV. In 2003 wordt deze samenwerking verbeterd.

Opsporing

Gedurende 2002 zijn opsporingsonderzoeken afgerond. Enkele aansprekende onderzoeken waren:

Destructie

Bij een veehouder trof de AID begraven destructiemateriaal aan. Omdat vermoed werd dat er nog meer materiaal ligt begraven, schakelde de AID de gemeente in waar de desbetreffende veehouder gevestigd is, waarmee de voortgang formeel werd overgedragen aan het geëigende bestuursorgaan. De verdachte werd aangehouden en na verhoor heengezonden. Het opgemaakte proces-verbaal werd aangeboden aan Justitie te Utrecht. De Directie Voedings- en Veterinaire Aangelegenheden (VVA) werd in kennis gesteld.

Smokkel van pluimveevlees uit China

Net als in 2001 werd – na een tip van de RVV – in een aangevoerde zeecontainer, de smokkel van circa 24.000 kg pluimveevlees uit China vastgesteld. Dit pluimveevlees was verborgen onder een legale lading ‘waterkastanjes’. De zeecontainer was vanuit China in de haven van Antwerpen gelost en vervolgens onder douaneregime naar Nederland vervoerd. Naast het importverbod werd ook de landbouwheffing van ongeveer 1.15 euro per kilogram ontdoken, wat een voordeel opleverde van 27.600 euro. Bij de container werd een set vervalste documenten overlegd. Na overleg met het Openbaar Ministerie in Haarlem werd proces-verbaal opgemaakt en ingezonden. Het pluimveevlees werd onder toezicht van de AID vernietigd.

Watergehalte pluimveevlees

Naar aanleiding van een melding van de RVV werd onderzoek gedaan naar de invoer van pluimveevlees en wel voornamelijk naar het watergehalte. Hierbij bleken geen overtredingen te zijn gepleegd.

Eieren

In dit onderzoek werd ei voor technische productie overgepompt naar de naastgelegen fabriek voor producten voor humane consumptie.

Vrieshuis

Een niet erkend vrieshuis voldeed niet aan diverse regels binnen de destructiewetgeving. Tegen de houder en eigenaar werd proces-verbaal aangezegd en gesommeerd het materiaal ter destructie aan te bieden. Eind 2002 werd het bedrijf veroordeeld tot een boete van 12.500 euro plus een voorlopige maatregel dat het bedrijf het materiaal ter destructie moest aanbieden. Tegen deze veroordeling werd hoger beroep aangetekend.

bijzondere organisatieonderdelen

Dienstonderdeel Opsporing

Dienstonderdeel Opsporing

Beleid en ontwikkelingen

Opsporing kent bij de AID grofweg twee soorten namelijk de lichte opsporing die veelal betrekking heeft op ontdekking op heterdaad tijdens de uitvoering van inspecties en (middel)zware opsporing, waarbij het gaat om complexe en omvangrijke opsporingsonderzoeken, soms met inzet van bijzondere opsporingsmethoden. De lichte opsporing wordt doorgaans afgehandeld door de AID-controleur die de overtreding vaststelt.

Na een besluit door de bestuursraad van het ministerie van LNV is er vanaf juni 2002 een nieuw Dienstonderdeel Opsporing (DO) ingericht bij de AID. Deze wijziging was een gevolg van het kabinetsstandpunt ten aanzien van de Bijzondere Opsporingsdiensten¹ om een grotere transparantie aan te brengen in de (aansturing van) opsporing. Alle capaciteit voor de uitvoering van de (middel-)zware opsporing bij de AID is in dit nieuwe dienstonderdeel samengebracht. De gehele voormalige Afdeling Recherche is opgegaan in het DO. Het jaar 2002 stond dan ook voor een deel in het teken van deze reorganisatie.

De opsporingspool

De AID-opsporingspool (vanaf januari 2003 Tripartiet Overleg genoemd) bestuurt en beheert binnen de AID de (middel)zware opsporingsonderzoeken. In de aansturing van de opsporingspool zijn de regionale AID-inspecties, de stafafdeling Planning, beleids- en controleadviesing, het Dienstonderdeel Opsporing en het Openbaar Ministerie (OM) vertegenwoordigd. In dit overleg worden – op basis van door de opsporingsteams aangeleverde plannen van aanpak c.q. voortgangsrapportages – beslissingen genomen over het starten en / of continueren van onderzoeken.

Gezag- en beheersinvalshoeken worden daarbij tegen elkaar afgewogen.

Opsporingsonderzoeken

De (middel)zware opsporing stond in 2002 vooral in het teken van grootschalige opsporingsonderzoeken op het gebied van meststoffen, vlees, diergeneesmiddelen en diervoeders. Een aantal voorbeelden.

Meststoffen

Het meest in het oog springende was een onderzoek naar een vermoedelijke schijnconstructie bij meststoffen tussen enkele grote veehouders en 39 akkerbouwers, waarbij de akkerbouwers vermoedelijk hun grondgebonden productierechten via een stelsel van (illegale) contracten ‘verhuurden’ aan de ‘echte’ veehouders. In dat kader zijn op één dag vele akkerbouwers aangehouden voor verhoor en vervolgens in verzekering gesteld. Dit bracht de nodige commotie teweeg in de agrarische sector en de (vak)pers. De minister van Justitie heeft – op vragen daarover in de Tweede Kamer – de rechtmatigheid en proportionaliteit van deze opsporingsactiviteit onderstreept.

MPA

Ook leverde de Algemene Inspectiedienst een opsporingsbijdrage aan de situatie rond het hormoon MPA in voer voor varkens bij een aantal bedrijven in Zuid-Nederland. Voor het niet naleven van regelgeving op het vlak van diervoeders werden hierbij processen-verbaal aangezegd.

Diergeneesmiddelen

Een opmerkelijk onderzoek op het terrein van diergeneesmiddelen betrof een zogenoemde ‘snelweg’-dierenarts die via een postorderbedrijf handelde in (niet geregistreerde) diergeneesmiddelen die bovendien uitsluitend door een dierenarts mogen worden toegediend. Door het Openbaar Ministerie werd in deze zaak een zogenoemde voorlopige maatregel opgelegd die de dierenarts verbood nog langer zijn beroep uit te oefenen. Daarna legde de rechtbank van ‘s-Hertogenbosch op verdring van het Openbaar Ministerie de onderneming van de dierenarts stil. In oktober veroordeelde diezelfde rechtbank de onderneming tot een boete van ruim 41.000 euro en stillegging van de onderneming voor de duur van een jaar. Tevens werd de verdachte veroordeeld tot het afdragen van wederrechtelijk verkregen voordeel van bijna 130.000 euro.

¹ Tweede Kamer, vergaderjaar 1999-2000, 26 955, nr. 1
‘Transparantie en samenhang in de bijzondere opsporing’.

Milieu

Een belangrijk resultaat op milieugebied werd geboekt bij een onderzoek naar de illegale afzet van slib vanuit elf slachterijen naar de landbouw. Het Openbaar Ministerie legde in deze zaak voorlopige maatregelen op, waarbij de 7000 ton slib op kosten van de slachterijen en de intermediair werden afgevoerd naar een legale bestemming. Zowel de slachterijen als de intermediaire onderneming die het slib afzette werden door de rechtbank veroordeeld. De hoofdverdachte werd al in hoger beroep door het gerechtshof veroordeeld tot een gevangenisstraf. De totale boete, afvoerkosten en het ontnomen wederrechtelijk verkregen voordeel besloegen een totaalbedrag van ruim 684.000 euro.

Planning en resultaat*

Inzet (middel)zware opsporing	Uren	fte's
Diergeneesmiddelen/ diervoeders	15380	12
Meststoffen	32100	25
Natuurbescherming en bosbouw	2260	2
Planten	2040	2
Technische Administratieve Bedrijfscontrole	8800	7
Veehouderij	4135	3
Visserij	2300	2
Vlees en destructie	12110	10
Samen derden	10000	8
Totaal	89125	71

* Deze uren staan ook vermeld in de tabellen van de verschillende vakgebieden.

Beleid en ontwikkelingen

Op grond van Vo(EEG)4045/89 beschikt elke lidstaat in de Europese Unie over een specifieke dienst die belast is met de coördinatie van boekhoudkundige nacontroles bij bedrijven die subsidies ontvangen in het kader van het Europese Landbouwbeleid. De Controle coördinatie unit (CCU) van de Algemene Inspectiedienst is belast met de uitvoering van deze taak. Door analyses worden bedrijven geselecteerd. Hierbij worden zogenoemde risicodossiers samengesteld voor de dienstonderdelen van de Algemene Inspectiedienst en de Nederlandse douane die belast zijn met de uitvoering van de nacontroles. Bij deze selectie wordt samengewerkt met andere EU-lidstaten en diensten van de Europese Commissie. In 2002 vonden er geen specifieke ontwikkelingen plaats binnen deze taak.

De CCU was net zoals in voorgaande jaren, ook in 2002 het aanspreekpunt binnen de Algemene Inspectiedienst voor het Europese bureau voor Fraudebestrijding, OLAF. Dit jaar verrichtte de CCU onder meer activiteiten voor een dossier dat betrekking had op de illegale invoer van Chinees pluimveevlees. Daarnaast ging het om drie controlebezoeken van OLAF over derde landen export van melkpoeder uit interventie die bestemd was voor verwerking binnen de steunregeling Vo.EG 2799/99 en een onderzoek door de AID naar derde landen export van pluimveevlees naar Rusland. Dit laatste onderzoek vond plaats naar aanleiding van bevindingen van OLAF tijdens een missie in Rusland. Ook vroeg OLAF om een onderzoek naar vermoedens van carouselverkeer met suiker tussen de EU en Balkanlanden, vermoedens van illegale invoer van Raminhout (tropisch hardhout) en om een onderzoek naar de invoer van bevroren vis met chemische verontreiniging.

Resultaten

In 2002 werden de boekhoudkundige nacontroles uitgevoerd die betrekking hadden op het boekjaar van het Europese Garantiefonds voor de Landbouw dat loopt van 16 oktober 1999 tot en met 15 oktober 2000. Er werden voor dit controleprogramma 225 controles gepland waarvan er minimaal 153 uitgevoerd moesten worden. Hierbij zaten ook 25 controles op de maatregelen voor plattelandsontwikkeling die als een proefselectie werden uitgevoerd omdat hierop in 2002 voor het eerst werd gecontroleerd.

Op 1 januari 2003 waren 171 controles afgerond. De dossiers die nog in behandeling zijn betreffen de eerder genoemde dossiers van de proefselectie en een 10-tal dossiers die om uiteenlopende bijzondere redenen nog niet kunnen worden afgerond.

In het beheersverslag aan de Europese Commissie werden de resultaten van de afgeronde 171 dossiers opgenomen. Dit betekent een realisatie van 112% van het minimum aantal uit te voeren controles waardoor Nederland ruimschoots aan haar verplichtingen heeft voldaan.

Bij de uitvoering van de 171 controles werden in 46 gevallen onregelmatigheden vastgesteld met een (indicatief) financieel belang van 1.446.600 euro. Het gaat hier om eerste meldingen waarvan het betaalorgaan nog definitief moet vaststellen of het om een onregelmatigheid gaat.

Realisatie controleprogramma boekhoudkundige nacontroles

Controleprogramma	Minimum	Aantal	Percentage
	aantal	gerealiseerd	
2001/ 2002	153	171	112 %
2000/2001	170	176	104%
1999/2000	156	187	120%

Wederzijdse bijstand lidstaten

Ook in 2002 werd er over en weer bijstand verleent aan andere EU-lidstaten. Nederland stelde 26 verzoeken tot wederzijdse bijstand op en ontving 17 verzoeken van andere lidstaten.

Verzoek om bijstand

Lidstaat	Verzoeken van Nederland	Verzoek aan Nederland
België	9	4
Denemarken		3
Duitsland	8	4
Frankrijk	4	
Ierland	1	2
Italië	1	1
Verenigd Koninkrijk	3	3
Totaal	26	17

bedrijfsvoering, communicatie en advisering

Bedrijfsvoering, communicatie en advisering

Bedrijfsvoering, communicatie en advisering

De bedrijfsvoering binnen de Algemene Inspectiedienst is steeds in ontwikkeling. Of het nu gaat om de verantwoording in het kader van VBTB (Van beleidsbegroting tot beleidsverantwoording), om kwaliteitszorg of om de overgang van een kasstelsel naar een agentschap (batenlastendienst). Voor de ontwikkeling en uitvoering van de bedrijfsprocessen heeft de Algemene Inspectiedienst stafdiensten die gehuisvest zijn op het hoofdkantoor en decentraal werkzame medewerkers. Daarnaast zijn er bedrijfsbureaus binnen de regionale inspecties en het Dienstonderdeel Opsporing. Voor de interne en externe communicatie is de stafafdeling Communicatie verantwoordelijk. De stafafdeling Planning, beleids- en controleadvisering vervult een scharnierfunctie door aan de ene kant het beleid van het ministerie van LNV te vertalen naar de AID en aan de andere kant de beleidsmakers te adviseren hoe beleid meer naar de praktijk kan worden vertaald. Verder kent de Algemene Inspectiedienst een bureau Audit dat de opzet en werking van processen en organisatieonderdelen van de AID doorlicht en hierover aanbevelingen geeft.

In dit hoofdstuk staan de belangrijkste ontwikkelingen en uitvoeringsaspecten beschreven die in 2002 voor de bedrijfsvoering, communicatie en advisering hebben plaatsgevonden.

Personeel

Personeelsbeleid

Een goed personeelsbeleid moet volgens de AID gebaseerd zijn op interne en externe ontwikkelingen en actuele onderwerpen in de samenleving. In 2002 verscheen een voorlopige notitie waarin de effecten van de nota's Impuls voor Vernieuwing (van het ministerie van LNV), Vernieuwend Werken en een nieuwe arbeidsovereenkomst werden vertaald naar de Algemene Inspectiedienst. Het strategisch personeelsbeleid zal in 2003 een onderdeel vormen van de nieuwe nota visie en strategie van de AID. Uit de in 2002 verschenen nota Levensfasebewust personeelsbeleid blijkt dat de Algemene Inspectiedienst streeft naar het behouden en ontwikkelen van kennis, ervaring en specifieke capaciteiten van alle medewerkers. Hierbij wordt rekening gehouden met de fysieke en mentale mogelijkheden van de medewerker. Het doel is de arbeidsdeelname voor alle werknemers mogelijk te maken tot aan het bereiken van het pensioen. Als er belemmeringen zijn om aan het arbeidsproces te blijven deelnemen moeten die zoveel als mogelijk worden weggenomen. In 2003 vindt implementatie plaats van het ingezette beleid.

Bijzondere opsporingsambtenaren

	Per 31 december 2001	Per 31 december 2002
bezoldigde ambtenaren AID	534	543
onbezoldigde ambtenaren AID waarvan:	331	288
- Staatsbosbeheer	162	144
- Karteerders PD/NAK	105	82
- Directie Natuur van LNV	5	6
- Directie Visserij van LNV		4
- Controleurs Flora en Fauna	48	41
- It Fryske Gea	7	7
- Bloembollenkeurders	4	4

Loopbaanbeleid

Het loopbaanbeleid ging na de introductie in 2001, in 2002 echt van start. Bij diverse dienstonderdelen namen meerdere medewerkers deel aan het loopbaantraject tot teamleider. Zo werden in totaal vier personen - die in 2001 met hun opleiding gestart waren - benoemd als teamleider. In 2002 zijn opnieuw vier personen van start gegaan met een dergelijk traject. De ervaringen met het loopbaanbeleid zijn positief. De loopbaankandidaten zijn enthousiast over de opleidingen in combinatie met de werkzaamheden in de praktijk.

Managementontwikkeling

Ook in 2002 werd er aandacht besteed aan managementontwikkeling. Voor het opstellen van een persoonlijk ontwikkelingsplan voor (potentiële) teamleiders werd een opleidingsmodule middenmanagement aangekocht.

Een belangrijk managementinstrument bij waarden en belonen is het Gesprek. Dit is een verbetering en aanscherping van het huidige functioneringsgesprek. Alle leidinggevend en P&O-medewerkers volgden eind 2002 en begin 2003 een training om kennis, inzicht en vaardigheden te verkrijgen over alle aspecten van de te voeren gesprekken. De leidinggevend, met ondersteuning van de P&O medewerkers, zijn verantwoordelijk voor de overdracht van kennis en vaardigheden aan de medewerkers. Deze overdracht zal begin 2003 plaatsvinden.

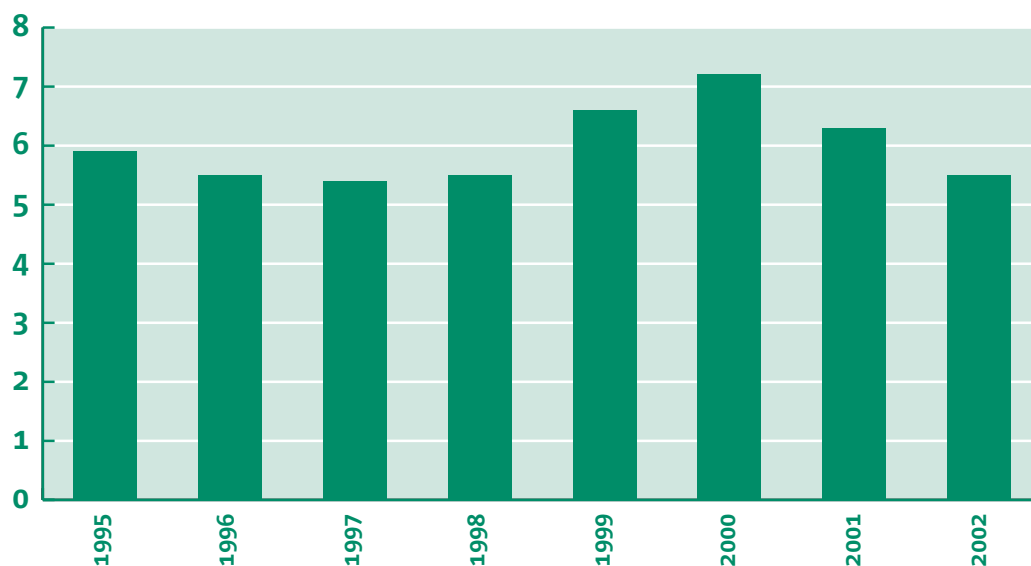
In -en uitstroom 2002

Indiensttreding bij AID	33
Uitdiensttreding	28
Externe verplaatsingen:	
* Overplaatsing binnen LNV	4
* Overplaatsing ander departement	4
Uitkeringsregeling	1
Overlijden	2
Ontslag	12
FPU	3
Invalideitspensioen	1
Wachtgeld	1

Competentiemanagement

In 2002 werd gestart met competentie-management. Bij zes functies, binnen de groep controleurs en vakspecialisten, werden de competenties benoemd. Het gaat hierbij om kennis, houding en vaardigheden die nodig zijn om een functie goed te kunnen uitvoeren, vertaald in termen van waarneembaar gedrag. Ook werd een plan van aanpak opgesteld om de competenties van de overige functies in 2003 te benoemen. De implementatie van competentie-management zal in 2003 plaatsvinden.

Verloop ziekteverzuim (in procenten)

Opleidingen 2002

Bezoldigde ambtenaren AID	Aantal
basisopleiding AID	26
periodieke permanente her- en bijscholing	107
vrijstellingen 55+ permanente her- en bijscholing	12
Onbezoldigde ambtenaren AID	Aantal
BOA-CITO staatsexamen	43
vrijstellingen 55+ permanente her- en bijscholing	5

Opleidingen

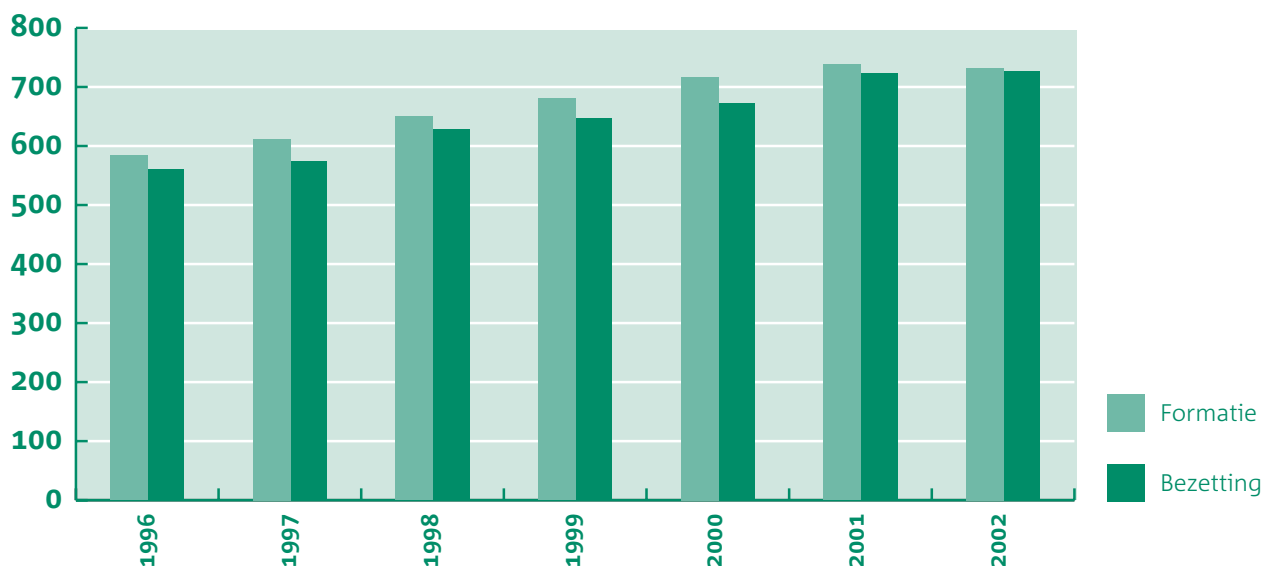
De Algemene Inspectiedienst heeft een eigen opleidingscentrum. Na een periode van 23 jaar gehuisvest te zijn geweest in Posterholt, werd op 5 september 2002 in Kerkrade het nieuwe opleidingscentrum in het hoofdkantoor geopend. In het opleidingscentrum wordt de basisopleiding van de AID verzorgd. In maart beëindigden zesentwintig cursisten van klas 77 – die in 2001 was gestart – hun opleiding. Deze cursisten werden opgeleid voor de vakgebieden Meststoffen, TAB, Bestrijdingsmiddelen en Veehouderij. In september ging de – naar verwachting voorlopig – laatste basisopleiding van start. Klas 78 (13 cursisten) zal in maart 2003 de basisopleiding afronden.

Ook verzorgde het opleidingscentrum de permanente her- en bijscholing voor bezoldigden en onbezoldigden. Hiertoe bestaat er een samenwerkingsverband tussen de Algemene Inspectiedienst en het ministerie van VROM.

Ook dit jaar namen cursisten van Staatsbosbeheer, Fryske Gea en Flora en Fauna deel aan de zogenaamde BOA-CITO opleiding. In het kader van een convenant met de douane werden er opleidingen natuurbescherming verzorgd voor de zogenoemde vraagbaken van de douane. Ook namen aan deze opleiding enkele medewerkers van het CITES-bureau deel. Vanwege de inwerkingtreding van de Flora- en Faunawet vonden bijscholingen plaats voor medewerkers van de AID, Staatsbosbeheer, de Friese Landschapstichting en voor controleurs Flora- en Fauna.

Medewerkers van de Algemene Inspectiedienst hebben in hun werk regelmatig te maken met het stilhouden van voertuigen. Om de veiligheid te bevorderen verzorgde een extern bureau een training stilhouden voertuigen, waaraan 225 controleurs deelnamen. Naast theorie over onder andere de wegenverkeerswet en de bevoegdheden, oefenden de cursisten voornamelijk praktijksituaties binnen en buiten de bebouwde kom.

Formatie versus bezetting

Informatiemanagement

ICT-beleid

In de afgelopen jaren is de informatiehuishouding van de AID ingrijpend gewijzigd. Het oude managementinformatiesysteem (COBRA) werd vervangen door een bedrijfsinformatiesysteem (SPIN). SPIN biedt naast de primaire processen controle, verificatie en opsporing ook ondersteuning aan de planning- en evaluatiecycli, beleidsanalyse (wet- en regelgeving) en waarheidsvinding. Bij de ontwikkeling van het nieuwe systeem is gebruik gemaakt van internettechnologie. Op deze wijze is het mogelijk het systeem te benaderen vanaf elke plaats waar een telefoonverbinding voorhanden is.

De AID investeerde in 2002 in het langs digitale weg uitwisselen van gegevens met derden, zoals Laser, Bureau Heffingen en HPA. Deze uitwisseling biedt de mogelijkheid om risicoanalyses en selecties binnen specifieke doelgroepen uit te voeren. Ook kan het controleproces digitaal ingericht worden. In samenwerking met Laser werd een pilot-project gestart om digitaal dossiergegevens van de deelnemers aan de oopremieregeling uit te wisselen. Op basis van de uitkomsten van deze pilot zal bekeken worden of het rendabel is een oplossing te realiseren voor deze wijze van uitwisseling. Het gaat hierbij om gegevens van alle (GBCS-)regelingen waarvoor Laser optreedt als betaalorgaan en de AID de verificatietaak verricht. Vanwege het ontbreken van middelen kon maar een deel van het informatiseringsbeleid uitgevoerd worden.

Bedrijfsinformatiesysteem SPIN

In 2002 werd veel energie gestoken in het nog beter laten aansluiten van SPIN aan de bedrijfsprocessen van de AID en in het gebruikersvriendelijker maken van het systeem. De telefonische helpdesk 'Spinphone' werd regelmatig geraadpleegd. Deze ondersteuning zal tot medio 2003 gehandhaafd blijven.

In de tweede helft van 2002 werd het deelsysteem 'SPIN-Planning' in gebruik genomen. Dit systeem ondersteunt zowel de strategische als de tactische en operationele planning- en evaluatiecycli van de AID.

Nadat in 2001 de administratieve organisatie (AO) van het deelsysteem SPIN-verificatie gereed was, zijn in 2002 voor SPIN-controle en SPIN-planning AO's opgesteld. De vervolmaking van de AO's van de andere SPIN-deelsystemen zal in 2003 zijn beslag krijgen.

Het beleidsanalysesysteem was aan het eind van het jaar gevuld met de teksten van – voor de AID – relevante wet- en regelgeving. Begin 2003 zullen deze on-line beschikbaar zijn voor de gebruikers. Hierbij wordt het ook mogelijk historische wet- en regelgeving te raadplegen.

Voor het onderhoud van de SPIN-systemen werd een begin gemaakt met de Europese aanbesteding.

Kameleon

De invoering van het project Kameleon van het ministerie van LNV, verliep bij de AID niet vlekkeloos. Bij het testen kwamen diverse problemen aan het licht. Daarom werd vooraansnog afgezien van het installeren van Windows 2000 op de 'notebooks' van ca. 600 AID-medewerkers. In overleg met de Directie Informatievoorziening en Facilitaire Aangelegenheden (IFA) wordt gezocht naar een oplossing.

Technische infrastructuur

In 2002 zijn de databases van vrijwel alle bedrijfssystemen ge-upgraded. Gelijktijdig werden de test- en productieomgevingen van bijna alle bedrijfssystemen op één databaseserver geplaatst. Daarnaast werd het aantal database-servers teruggebracht van vijf naar twee.

Een deel van het technisch systeembeheer zal in 2003 overgedragen worden aan de Directie IFA. Over de voorwaarden van deze overdracht werden in 2002 gesprekken gevoerd. Omdat de overdracht van deze beheerstaken ook een (kleine) reorganisatie van de stafafdeling Informatiemanagement betekent, werd de ondernemingsraad om advies gevraagd. Naar verwachting zal de feitelijke overdracht in 2003 plaatsvinden.

Financiën

Financiële ontwikkelingen

In het najaar werd de AID geconfronteerd met bezuinigingen van het ministerie van LNV door het Strategisch Akkoord. Dit betekende een taakstellende korting op de apparaatsuitgaven 2002 van 1.760.000 euro. Daarnaast bleek het noodzakelijk om zowel op materieel als op personeel terrein een aantal extra uitgaven te verrichten om zo uitvoering te kunnen geven aan het jaarplan. De bezuinigingen en noodzakelijke extra uitgaven konden nog grotendeels in 2002 gerealiseerd worden door het per direct afkondigen van een verplichtingenstop en het doorvoeren van een aantal bezuinigingsmaatregelen. Het jaar werd uiteindelijk afgesloten met een negatief resultaat van 405.000 euro.

Aan het eind van het jaar bleek overigens dat het toegekende budget nog op een tweetal punten aanpassing behoefde. Ten eerste bleken de kosten die de AID had gemaakt voor de MPA-affaire, hoger uit te vallen dan verwacht, met name in de materiële sfeer. Ten opzichte van het toegekende MPA-budget bedroeg de overschrijding ongeveer 150.000 euro.

Een tweede noodzakelijke aanpassing betrof de in november afgesloten nieuwe CAO voor het overheidspersoneel. Door de ingangsdatum van 1 december leidde deze CAO in 2002 tot hogere kosten dan verwacht. Medio mei 2002 heeft de voorlopige verdeling van de loonbijstelling 2002 plaatsgevonden. Destijds is in afwachting van de nieuw af te sluiten CAO niet overgegaan tot volledige verdeling. Voor de AID resteert er naar verwachting nog een bedrag van 445.000 euro.

Agentschap

In 2005 wordt de Algemene Inspectiedienst een agentschap van het ministerie van LNV. Dit betekent een omschakeling van het kasstelsel naar een batenlastenstelsel. In 2002 werd hard gewerkt aan de voorbereiding van deze omschakeling. Zo werd de omgevingsanalyse en het aansturingsprotocol vastgesteld. In het aansturingsprotocol zijn de verhoudingen en taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden tussen de eigenaar, opdrachtgever en de AID vastgelegd.

In 2003 zal het Dienstonderdeel Opsporing als pilot functioneren, waarna in 2004 de Algemene Inspectiedienst kan proefdraaien.

In 2002 werd ook inhoud gegeven aan een verdere verbetering van het budgetbeheer binnen de AID door onder meer de invoering van budgetplannen. In het najaar vond – mede naar aanleiding van de bezuinigingen – een verdere aanscherping plaats van het toekennen van budgetten en het aangaan van verplichtingen. Voor 2003 is besloten dat budgetten alleen nog worden toegekend wanneer er een gedegen budgetplan aan ten grondslag ligt. In het verlengde hiervan werd gestart met het verder verfijnen van de budgettaire informatievoorziening en met het introduceren van kengetallen in de managementrapportages.

Planning en realisatie (bedragen in euro's x 1.000,-)

	Realisatie 2001	Budget 2002	Realisatie 2002
Ambtelijk personeel	33.838	37.515	34.856
Overig personeel	1892	0	1970
Post-activen AID	83	269	94
Materieel AID	17.716	11.914	15.065
Ontvangsten apparaat	-564	-101	-1.289
Totaal	52.965	49.597	50.696

Personele kosten

De uitgaven voor ambtelijk personeel bleven ook in 2002 weer stijgen. Dit werd enerzijds veroorzaakt door een toename van de gemiddelde personele kosten per fte en anderzijds door een lichte groei in het personeelsbestand van de AID. Een deel van het toegekende krediet voor ambtelijk personeel werd, evenals in voorgaande jaren, benut om de structurele tekorten in het materiële krediet weg te werken. De totale overheveling van personeel naar materieel bedroeg in 2002 1.825.000 euro. Het tekort op de personele kosten bedroeg uiteindelijk ruim 500.000 euro.

Deze overschrijding op het budget kende een aantal redenen:

- de inzet van tijdelijke krachten was groter dan oorspronkelijk verwacht;
- er werden extra middelen vrijgemaakt voor bewust belonen;
- de effecten van het individuele keuze arbeidsvoorwaardenpakket (IKAP) bleken hoger dan verwacht.

Materiële kosten

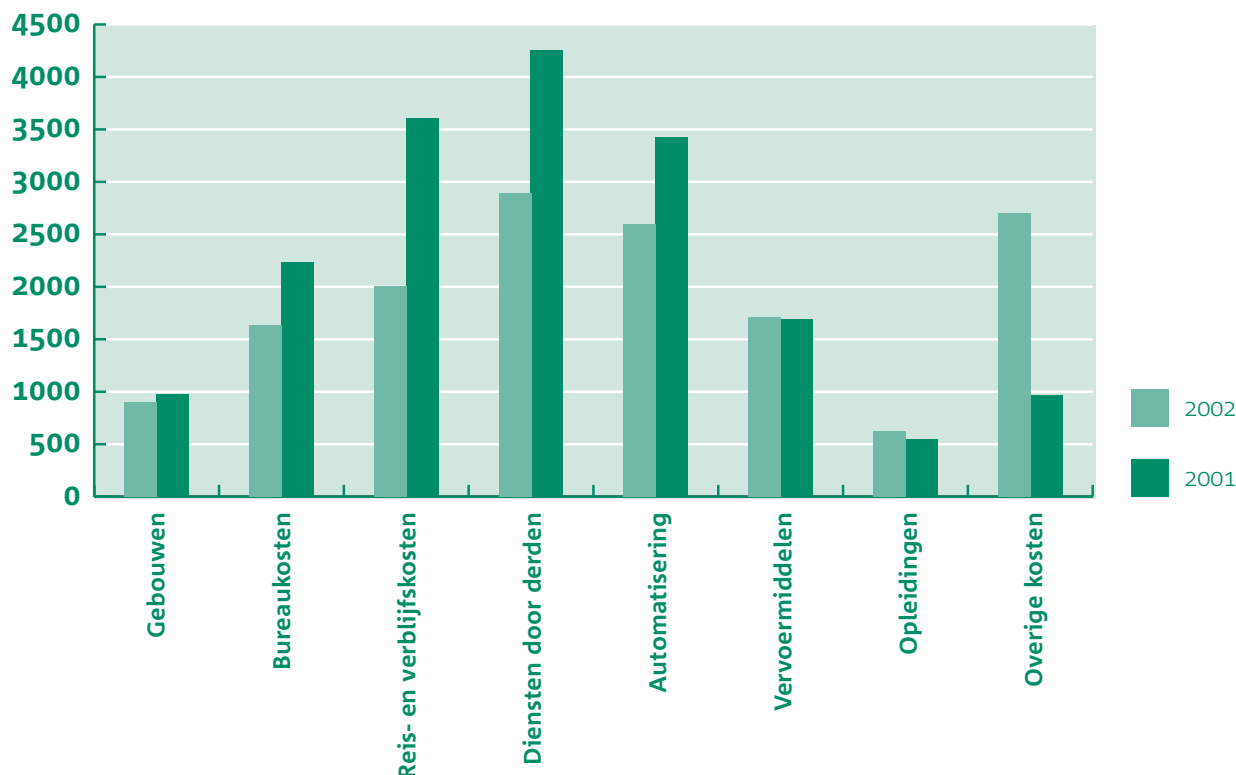
Het tekort op de materiële begroting is structureel van aard. De groei van de AID in de afgelopen jaren heeft niet geleid tot een vergelijkbare groei van het toegekende materiële krediet. Daarnaast heeft er ondanks de toegenomen inflatie in de afgelopen jaren geen prijscompensatie plaatsgevonden.

Door de interne budgetteringscyclus werden de structurele tekorten in de materiële begroting gecompenseerd door een overheveling vanuit het personele krediet. Daarnaast gegeneerde de AID beduidend meer inkomsten dan gepland die eveneens bijdroegen aan het beperken van de tekorten op het materiële krediet.

De automatiseringskosten blijven een belangrijk aandeel vormen van de totale materiële kosten. Hoewel er een daling is van de hoge ontwikkelkosten voor het bedrijfsinformatiesysteem SPIN, zijn de kosten voor het onderhoud aan de systemen structureel hoog.

De AID is een mobiele organisatie. Dit blijkt uit de hoge uitgaven van reis- en verblijfskosten en uit de grote investeringen in dienstvoertuigen.

Materiële kosten (x € 1.000,-)*

* In 2002 heeft er een verandering plaatsgevonden in de indeling van de kostensoorten. De vergelijking tussen 2001 en 2002 wordt daardoor enigszins bemoeilijkt.

In vergelijking met 2001 zijn de materiële kosten met 15% gedaald. De helft van deze daling heeft te maken met de kosten die in 2001 zijn gemaakt tijdens de MKZ-crisis. De andere helft van de daling heeft te maken met de bezuiniging die eind 2002 werd opgelegd. De acute verplichtingenstop leidde ertoe dat op bijna alle posten de materiële uitgaven lager zijn dan in 2001. De bezuiniging kon overigens alleen maar gerealiseerd worden door het verschuiven van een aantal uitgavenposten naar 2003. Het betrof hier met name het uitstellen van de levering van een groot aantal reeds bestelde dienstauto's. In totaal werd voor een bedrag van ruim 850.000 euro aan uitgaven verschoven naar 2003.

Ontvangsten

De AID moet jaarlijks ongeveer voor 100.000 euro aan financiële middelen genereren. Ook in 2002 is dit weer ruimschoots gelukt. De ontvangsten in 2002 waren dusdanig hoog dat daarmee een gedeelte van de bezuinigingen kon worden weggewerkt. De opbrengsten waren deels structureel en deels incidenteel van aard. De belangrijkste ontvangsten betroffen EU-subsidies, met name voor de ondersteuning van activiteiten van de visserijhandhaving. Ook voor 2003 en verder wordt verondersteld dat de ontvangsten op een hoger niveau uitkomen dan de geëiste 100.000 euro.

Communicatie

Communicatiebeleid

Voor een organisatie die door haar werkzaamheden regelmatig in het middelpunt van de belangstelling staat, is een effectieve en transparante communicatie onontbeerlijk. De AID heeft voor de interne en externe communicatie verschillende instrumenten, die in 2002 verder ontwikkeld zijn.

Het in 2001 gestarte project handhavingscommunicatie werd afgerond. Handhavingscommunicatie is een instrument dat met behulp van communicatie het nalevingsgedrag van een doelgroep verbetert, door de pakkansbeleving te vergroten en/of de beleving van de sanctiedreiging te versterken. De pakkansbeleving is de inschatting die iemand maakt van de kans om gepakt te worden op een overtreding.

Het doel van het project was meer inzicht krijgen in de mogelijkheden en onmogelijkheden van handhavingscommunicatie. De ervaringen van de AID met handhavingscommunicatie zijn positief. Bij alle deelprojecten steeg het nalevingsniveau. Belangrijke aanbevelingen uit het project waren: projectmatige aanpak, goede analyses en effectmetingen, investeren in professionaliteit en begeleiding door het benoemen van een communicatiemedewerker in de inspecties, dicht bij de 'werkvloer'. Echter vanwege het ontbreken van middelen kon deze functie niet worden ingevuld. Wel werd een organisatiebreed werkende coördinator handhavingscommunicatie benoemd. In de komende jaren zal de AID meer aandacht besteden aan handhavingscommunicatie. Met de beleidsdirecties zullen jaarlijks afspraken gemaakt worden over de inzet van dit instrument.

In 2002 werd de lijn van een pro-actieve persvoorlichting doorgezet. Voedselveiligheid, dierenwelzijn, natuur- en milieubescherming en handhaving in zijn algemeen, zijn belangrijke maatschappelijke issues waarin de AID heel nadrukkelijk actief is. Het beroep op AID-informatie is dan ook zeer groot.

Interne communicatie

In 2002 werd hard gewerkt aan de ontwikkeling van een nieuw intranet. Hierbij werd de nodige vertraging opgelopen door een noodgedwongen herziening van de keuze van het technisch systeem. Bij het webbeheersysteem is bewust gekozen voor 'redacteurs' in de organisatie die zelf informatie op het netwerk kunnen plaatsen. Hierdoor zal de betrokkenheid van de organisatie met het intranet vergroot worden. Naar verwachting gaat het nieuwe intranet in het voorjaar van 2003 van start.

Het personeelsblad 'Sporen', kreeg na vele jaren een nieuwe vormgeving en ook de kwaliteit van foto's en afbeeldingen werd beter. De reeds in 2001 ingezette lijn om meer (actuele) informatie van de werkvloer op te nemen werd verder doorgezet. Het eerste nummer van het personeelsblad in het nieuwe jasje werd uitgegeven bij de verhuizing van het opleidingscentrum van Posterholt naar Kerkrade.

De jaarlijkse personeelsbijeenkomst bleek ook in 2002 een belangrijk moment voor de AID-medewerkers. Naast de schriftelijke communicatiemiddelen gebruikt de AID de interne evenementen om de collectieve identiteit te versterken. De stijgende deelname aan de personeelsbijeenkomst zette ook in 2002 door. Ruim 550 medewerkers namen in januari deel aan de bijeenkomst. Ook de jaarlijkse sportdag van de S.V. AID was een groot succes.

Externe communicatie

De internetsite van de Algemene Inspectiedienst werd in 2002 62.350 maal geraadpleegd. Dit is minder dan in het MKZ-jaar 2001, toen er een enorme toename te zien was van het aantal bezoekers tijdens de crisis. Dat www.aid.nl een belangrijk medium is tijdens crisissituaties was ook zichtbaar tijdens de MPA-affaire. Juist tijdens de normaal rustige zomermaanden werd de website veel bezocht. Nieuw in 2002 was de ontwikkeling van de 'digitale' Groendesk, een onderdeel van het landelijk servicepunt voor handhavers van 'groene' wetgeving. De Groendesk zal in 2003 een eigen internetsite openen.

Om te laten zien waarvoor de Algemene Inspectiedienst staat, verscheen in 2002 een nieuwe corporate brochure waarin de missie en werkzaamheden van de AID verduidelijkt worden. In 2003 zal deze brochure in verschillende talen verschijnen.

Planning, beleid en controleadviesing

Jaarplanning en evaluatie

Een jaarplan is geen statisch document. Ook in 2002 werden er tussentijdse evaluaties uitgevoerd en het jaarplan bijgesteld. Basis voor een jaarplan is een kaderstellende uitgangspuntennotitie waarbij er afstemming plaatsvindt met de beleidsdirecties van het ministerie, het Openbaar Ministerie en externe organisaties. Bij de evaluaties werden analyses uitgevoerd en adviezen opgesteld. Tevens werden de zogenoemde CCS-rapportages voor de Bestuursraad LNV en de evaluaties ten behoeve van de beleidsdirecties opgesteld.

Steeds meer worden de handhavingsdoelen bij de AID projectmatig uitgevoerd, zoals het Besluit dierenvervoer en het vervoer van kippen in kratten. De resultaten van deze projecten werden in bijeenkomsten van controleurs, teamleiders, adviseurs van de stafafdeling PBC en medewerkers van de beleidsdirecties teruggekoppeld.

Beleidsadviesing

De beleidsadviesing van de AID richt zich in het algemeen op adviesing over controlebaarheid, handhaafbaarheid en naleving van LNV-regelgeving. Daartoe werd frequent overleg gevoerd met beleidsdirecties, regelgevers, andere handhavingspartners, het Openbaar Ministerie en betaalorganen. Een belangrijk thema in 2002 was voedselveiligheid in samenhang met de oprichting van de Voedsel- en Waren Autoriteit (VWA). Ook ging veel aandacht uit naar de implementatie van de Flora- en Faunawet. Op het terrein van de gezondheids- en welzijnswet voor dieren werd geadviseerd over de wijzigingen in de welzijnsregelgeving en de aangescherpte diergezondheidswetgeving inclusief de I&R-voorschriften. Bij meststoffen ging de beleidsadviesing over de aangescherpte normstelling, de regulerende mineralenheffing en de mestafzetovereenkomsten. Een belangrijk aandachtspunt bij bestrijdingsmiddelen vormde het terugdringen van het illegale gebruik van gewasbeschermingsmiddelen in consumptieve teelten. Bij de MPA-affaire werden de beleidsadviseurs ook nauw betrokken bij de adviesing.

Controleadviesing

Naast de beleidsadviesing kent de AID de zogenoemde controleadviesing. In 2002 ging hierbij de aandacht uit naar goede werk-instructies voor controleurs, het vervullen van een vraagbaakfunctie voor controlevak-specialisten en het beoordelen van (concept)-regelgeving op uitvoerbaarheid. Een andere belangrijke taak was het beheer van de gegevens in het bedrijfsinformatiesysteem.

Pre-accessie

De Algemene Inspectiedienst vervult een actieve rol in het kader van het project pre-accessie (toetreding van nieuwe kandidaat lidstaten tot de EU). In 2002 vonden er uitwisselingen plaats met o.a. Tsechië, Slovenië en Letland. Daarbij werd onder meer uitleg gegeven over de organisatie van de handhaving en uitvoeringstechnische aspecten. Naast de administratieve organisatie werd ook aandacht geschonken aan praktische aspecten.

Auditing

Audit-activiteiten

De activiteiten van het bureau Auditing zijn te verdelen in werkzaamheden voor de Technisch Administratieve Bedrijfscontrole (TAB), Steunregelingen GBCS en overige.

Bij de TAB vond een specifieke audit plaats, gericht op de kwaliteit van de interne controle. Hierbij werden met name ontwikkelingen in de tijd en per inspectie systeemgericht beoordeeld. Daarnaast werd een onderzoek uitgevoerd naar de werking van het opgavenbeheer.

In aanvulling op deze onderzoeken werd gegevensgericht onderzoek verricht naar de kwaliteit van de rapporten en de bijbehorende dossiers. Ook vond een specifiek onderzoek naar de uitvoering van de boterregeling plaats. Verder was het beheersverslag TAB onderwerp van onderzoek.

Het bureau Auditing besteedde in 2002 veel tijd aan de ondersteuning van de organisatie bij het integreren van plannen van aanpak in het bedrijfsinformatiesysteem. Deze activiteit zal in 2003 geleidelijk worden afgebouwd.

Het bureau Auditing drong aan op een betere beheersing van het verantwoordingsproces inzake GBCS. Medio 2002 zijn hierover concrete afspraken gemaakt in de directieraad. Daarnaast volgde het bureau gedurende het jaar kritisch de naleving van de procedures van de hercontroles. De afrondende audits, met name gericht op het beheersverslag, vinden in 2003 plaats.

Tot slot werden audits op het gebied van Electronic Data Processing, de Controle coördinatie unit en VIRIS uitgevoerd. Ook werd er assistentie verleend bij de ontwikkeling en verzorging van de cursus controleleer bij de TAB.

Jaarverslag 2002
Algemene Inspectiedienst

arbo-jaarverslag

Algemeen

Op basis van de eerder opgestelde meerjarenplanningen werden de Risico-inventarisaties en -evaluaties en Periodiek Arbeidsgezondheidskundige Onderzoeken uitgevoerd.

Volgens planning werd voor controleurs een vijfdaagse training 'Professioneel handelen, vaardigheidstraining agressie en geweld', en 'Collegiale opvang' georganiseerd.

De training beeldschermwerk en RSI preventie werd voor het derde jaar in succesvolle drie maal verzorgd door onze Arbo-dienst.

Arboprotocolen

De AID is volgens de Arbowet verplicht om haar medewerkers te informeren over de aard en risico's van de werkzaamheden en over de maatregelen die genomen zijn om de risico's zoveel mogelijk te beperken. Uit een risico-inventarisatie en -evaluatie van persoonlijke beschermingsmiddelen in 2000 bleek dat het gebruik van beschermingsmiddelen onontbeerlijk is om een aantal werkzaamheden veilig te kunnen uitvoeren.

Er werd besloten per vakgebied en controle-type zogenoemde Arboprotocolen op te nemen in het bedrijfsinformatiesysteem SPIN. Iedere controleur kan zich hierdoor op een eenvoudige en snelle wijze op de hoogte stellen welke arbovoorschriften in acht genomen moeten worden bij de uitvoering van fysieke controles. Omdat de werkzaamheden en wetgeving regelmatig wijzigen, wordt eenmaal per jaar bekeken of de protocollen nog juist zijn.

Training verzuimbeheersing voor leidinggevenden

Op 1 april 2002 werd de Wet Verbetering Poortwachter van kracht. Dit pakket van maatregelen is erop gericht het ziekteverzuim en het aantal arbeidsongeschikten terug te dringen. Uitgangspunt van deze nieuwe wetgeving is dat de verantwoordelijkheid voor het terugdringen van het verzuim bij de werkgever ligt.

Hiermee wordt de organisatie en daarmee de leiding expliciet verantwoordelijk gesteld voor het opstellen en uitvoeren van beleid dat gericht is op het beheersen van ziekteverzuim. Om daaraan invulling te kunnen geven is het van belang dat een leidinggevende inzicht heeft over het ontstaan en de beheersbaarheid van het verzuim. De Arbodienst organiseerde hierover acht maal een cursus. De deelnemers waren enthousiast over met name het praktische gedeelte, waarin werd geoefend met het voeren van diverse soorten verzuimgesprekken.

Onderzoek Arbeidsinspectie

De Arbeidsinspectie onderzocht in 2002 bij alle departementale opsporingsdiensten de arbeidsomstandigheden. Binnen de AID ging de aandacht uit naar biologische agentia, ontsmettingsmiddelen, het naleven van de arbeidstijdenwet en het beleid voor agressie en geweld. De Arbeidsinspectie complimenteerde de AID met haar Arbobeleid maar was niet tevreden over de wijze waarop de Arbeidstijdenwet werd nageleefd en de wijze waarop de registratie van de gewerkte uren geschiedt. Dit resulteerde in een waarschuwing en in een opdracht het huidige registratiesysteem aan te passen.

Agressie en geweld

In 2002 werd evenals in 2001 zeven maal melding gemaakt van agressie en geweld. Er was niet alleen sprake van verbaal geweld, maar in de meerderheid van de gevallen werden controleurs en/of hun collega's van andere controlerende instanties ook bedreigd. In twee gevallen was sprake van lichamelijk letsel waarbij één persoon na medische behandeling naar huis kon en de ander in het ziekenhuis moest worden opgenomen.

Jaarverslag 2002

Algemene Inspectiedienst

bijlagen

Cijfers controles vs overtredingen 2002, 2001, 2000

VAKGEBIED	CONTROLES 2002			CONTROLES 2001			CONTROLES 2000		
	C	O	%	C	O	%	C	O	%
Diergeneesmiddelen en Diervoeders	2.550	150	6%	1.154	140	12%	1.224	194	16%
Meststoffen	8.550	2.260	26%	6.709	1.057	16%	4.430	638	14%
Natuurbescherming	7.950	515	6%	9.600	1.054	11%	3.213	271*	8%
Paardensport	65	7		75	0	0%	65	0	0%
Planten	13.200	1.370	10%	8.412	1.318	15%	8.930	603	7%
TAB en Zuivel	5.800	**	**	4.665	**	**	7.717	**	**
Veehouderij, Gezondheid en Welzijn	7.940	1.750	22%	6.250	834	13%	6.183	979	16%
Veehouderij-steunregelingen	6.650	***		5.727			4.688	109	2%
Visserij	8.800			9.412	546	6%	22.023	2.487	11%
Vlees en Destructie	745	680	7%	1.086	371	34%	679	279	41%
Overig		335	45%				282		
Totaal	62.250	7.200		53.269	5.320		64.314	6.756	

C = gerealiseerde controles

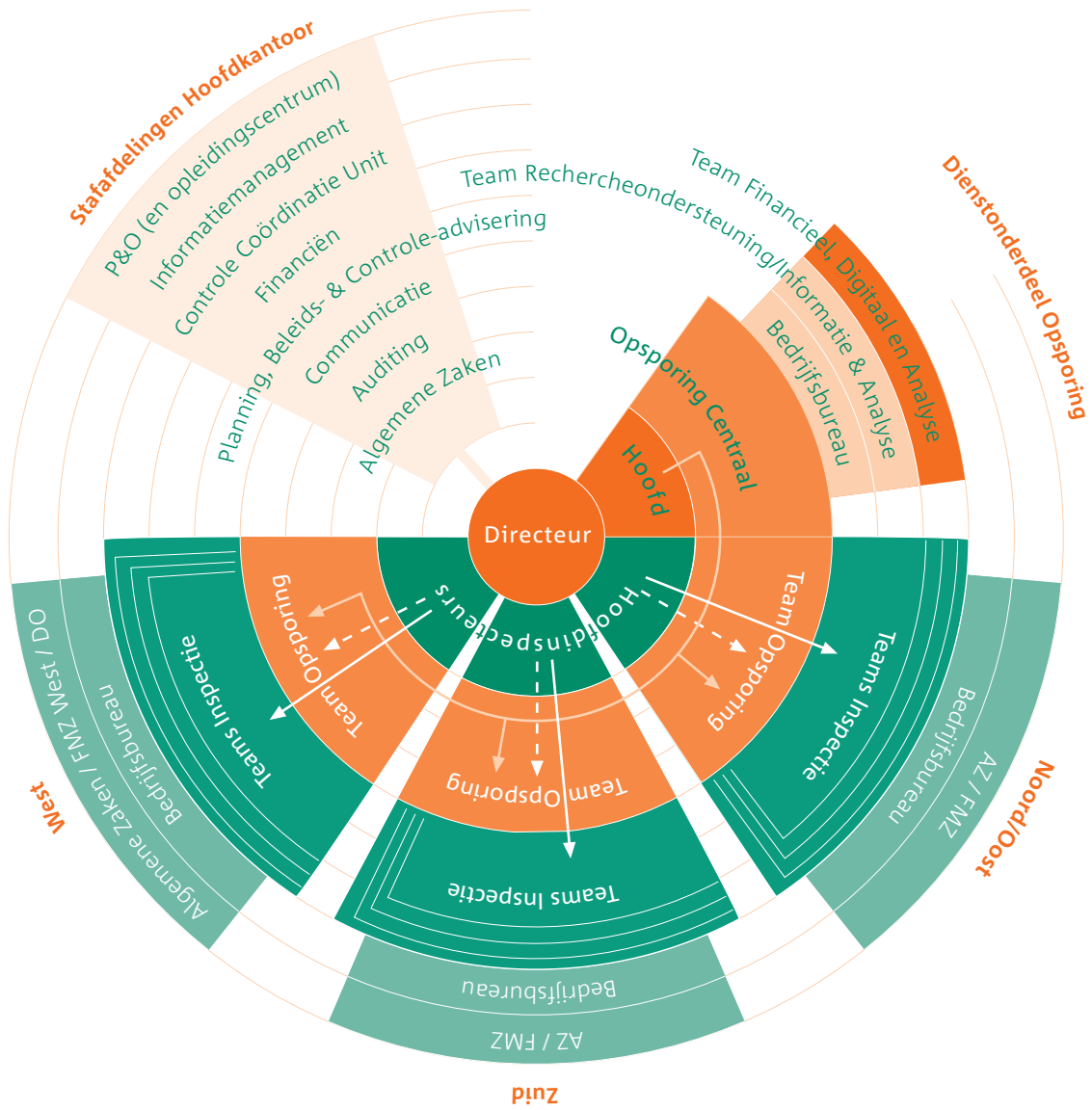
O = overtredingen

% = percentage

* = incl. onbezoldigden

** = zie onregelmatigheden hoofdstuk TAB/Zuivel

*** = zie hoofdstuk Veehouderij/steunregelingen

Productie

Stafafdeling Communicatie
Postbus 234
6460 AE Kerkrade

T: 045-546 62 23
F: 045-546 10 11
E: communicatie@aid.agro.nl

www.aid.nl

Vormgeving

ARC vormgeving, Schimmert

Druk

Drukkerij Valkdruk, Valkenburg

Algemene Inspectiedienst
ministerie van Landbouw, Natuur
en Voedselkwaliteit
Postbus 234, 6460 AE Kerkrade
Telefoon 045-5466222
Telefax 045-5461011

